DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 26, 1995

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LIEPA – JULY 26, 1995 Nr. 143

Nuosprendis įvykdytas

Vilnius, liepos 22 d. (AGEP – LR) – Liepos 15 d. oficialiai buvo pranešta (apie tai buvo rašyta liepos 18 „Draugo" 1 psl.), kad liepos 12 d. įvykdyta mirties bausmė Boris Dekanidzei.

Boris Dekanidzė buvo nuteistas mirties bausme už vieno iš dienraščio „Respublika" leidėjo žurnalisto Vito Lingio nužudymo organizavimą. Pastaruoju metu mirties bausmės vykdymas Boris Dekanidzei buvo atidėtas. Dusseldorfe buvo sulaikytas dar vienas iš nusikalstamos grupuotės „Vilniaus brigada" vadeivų Igor Tiomkin. Buvo manoma, kad apklausus šį asmenį, paaiškės, kad jis taip pat dalyvavo šiame nusikaltime.

Tačiau Igor Tiomkin neigė, žinojęs apie rengiamą Vito Lingio nužudymą. Todėl buvo įvykdytas mirties nuosprendis Boris Dekanidzei.

Kaip rašo „Lietuvos rytas", liepos 12-ąją greitojo reagavimo rinktinės „Aras" automatininkams apsupus Vilniuje esantį Lukiškių kalėjimą, jame apsilankė Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos bei Generalinės prokuratūros vadovai. Po to B. Dekanidzė buvo išvežtas nežinoma kryptimi ir sušaudytas. Pasak pareigūnų, jo mirtis buvo „akivaizdi", todėl buvo nutarta kūno į lavoninę nevežti. Gydytojams surašius mirties liudijimą, karstas su B. Dekanidzės kūnu buvo parvežtas į kalėjimą. Kitą rytą, liepos 13-ąją, jis buvo išvežtas iš Lukiškių ir palaidotas.

Nors laidojimo vieta buvo griežtai slepiama, „Lietuvos ryto" žurnalistas ją surado ir nufotografavo. Ant neseniai supilto kapo – jokios lentelės, paaiškinančios, kieno jis. Gelsvame molžemyje įspaustas neryškus kryžius. Iš tos vietos nebuvo matyti nė vieno gyvo žmogaus ar namo. Maža puokštelė geltonų lauko gėlių ant kapo buvo jau nuvytusi.

Patį egzekucijos faktą, nekalbant apie konkretesnes detales, buvo mėginta slėpti. Redakcijos žiniomis, visuomenei bei Boris Dekanidzės artimiesiems apie nuosprendžio įvykdymą buvo ketinama pranešti tik po penkių dienų (liepos 17 d.). Tačiau kai „Lietuvos rytas", remdamasis neoficialiais šaltiniais, pranešė apie B. Dekanidzės sušaudymą, Vidaus reikalų ministerija oficialų pranešimą išsiuntė į Aukščiausiąjį Teismą, o šis perdavė išplatinti jį Eltos kanalais.

„Lietuvos rytas" bandė sužinoti, ar artimiesiems bus leista perlaidoti B. Dekanidzės kūną, kokius žygius atgauti sušaudytojo kūną darė jo artimieji. Žurnalistas susitiko su B. Dekanidzės tėvais Georgijumi bei Tamara Dekanidzėmis. Pokalbis įvyko aptvertame aukšta tvora, gerai sugomame jų vasarnamyje netoli Trakų.

Pasak G. Dekanidzės, apie sūnaus Boriso mirtį jis sužinojo tik tada, kai nešini „Lietuvos rytu" į jo kabinetą įėjo keli jo vadovaujamos firmos „Geodeka" darbuotojai. G. Dekanidzė šia žinia iš pradžių nepatikėjęs, skambinęs į Aukščiausiąjį Teismą. Ten patarę kreiptis į Vidaus reikalų ministeriją. Ministro sekretorė vėl patarusi teirautis teisme. Vakarop einančio Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigas Č. Jokūbausko sekretorė G. Dekanidzei patvirtino „Lietuvos ryto" pranešimą apie nuosprendžio įvykdymą.

G. ir T. Dekanidzės apgailestavo, kad jiems net nebuvo pasakyta, kur yra sūnaus kūnas – užkastas ar lavoninėje. Pasak jų, norėdami gauti leidimą perlaidoti sūnų, kelias dienas buvo „vedžiojami už nosies", kol Vidaus reikalų ministerijoje buvo paprašyta smulkiai aprašyti, kur, kada ir kam dalyvaujant ketinama perlaidoti B. Dekanidzę.

Prašyme ministrui G. Dekanidzė, be kita ko, parašė: „Mes ketiname Borisą palaidoti dalyvaujant tik patiems artimiausiems giminėms, neatkreipiant jokio pašalinių dėmesio. Palaidoti Borisą planuojama žydų kapinėse, šalia mano motinos kapo".

Redakcijos žiniomis, liepos 18 d. Georgijui Dekanidzei buvo leista perlaidoti sūnų.

Ramat Gan, Izraelis – liepos 24 d., sprogus bombai autobuse netoli Tel Avivo, žuvo 5 ir buvo sužeisti 32 izraeliečiai. Tai buvo jau devintasis terorizmo aktas, įvykdytas per laikotarpį, kai 1993 m. Izraelis ir Palestina pasirašė Taikos susitarimą.

Šis įvykis iššaukė nepasitenkinimą bei iš naujo patvirtino, jog trapus taikos procesas nebus paprastas ir lengvas. Izraelio ir Palestinos vadovai vieningai pareiškė, kad šis terorizmo aktas negali sustabdyti planų įgyvendinimo plečiant Palestinos autonomiją nuo Gazo sektoriaus ir Jericho į Izraelio okupuotas vakarines teritorijas.

Nuotraukoje: Terorizmo aukos gabenamos į Tel Avivo ligoninę.

V. Landsbergis: „JT - sukirmijęs grybas"

Vilnius, liepos 24 d. (Elta) – „Jungtinių Tautų organizacija, birželio mėnesį pažymėjusi savo veiklos penkiasdešimtmetį, pasirodė besanti kaip sukirmijęs grybas, belaukiantis, kol jį kas nors paspirs", pirmadienį Lietuvos Seime įvykusioje spaudos konferencijoje sakė Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas profesorius Vytautas Landsbergis.

Kalbėdamas apie įvykius Bosnijoje, V. Landsbergis pažymėjo Jungtinių Tautų (JT) politinį bankrotą. Jo nuomone, ypač JT nepalankus Bosnijos musulmonų nusivylimas. Kraštutinė reakcija – Ukrainos taikos saugotojų apšaudymas, sakė V. Landsbergis. Lietuvos konservatorių vadovas taip pat atkreipė dėmesį į JT paskelbtas „saugumo zonas".

„Bosnijoje etninis valymas tęsiasi toliau. Žmonės išvaromi iš gimtųjų namų, pabėgėliai – iš laikinųjų prieglobsčio vietų. Visa tai vykdoma Jungtinėms Tautoms pasmerkus ir kartu joms... leidus", sakė Vytautas Landsbergis.

ES ir Rusija pasirašė prekybos sutartį

Brusselis, liepos 18 d. (Elta) – Europos Sąjunga (ES) ir Rusija liepos 17 d. Brusselyje pasirašė daug mėnesių blokuotą bendrą prekybos sutartį ir taip atvėrė kelią Vakarų ekonominei pagalbai reformoms Rusijoje.

Rusijos užsienio reikalų ministras Andrej Kozyrev dokumento pasirašymo ceremonijoje ES užsienio reikalų ministrų susitikime Brusselyje pasakė, kad tai yra svarbus žingsnis, padėsiantis Rusijai žengti pasirinktu keliu.

Ispanijos, kuri šiuo metu pirmininkauja ES Komisijoje, užsienio reikalų ministras Javieras Solana pareiškė, kad šis dokumentas turi suteikti Rusijos gyventojams pasitikėjimo ir vilties.

ES tikisi, kad prekybos sutartis prisidės prie ekonominių bei politinių reformų Rusijoje sustiprinimo. Dar šių metų pradžioje parengto susitarimo pasirašymas buvo atidėtas dėl Rusijos karinės operacijos Čečėnijoje.

Dabar, kai čečėnų ir rusų taikos derybos Grozne gali būti sėkmingos, ES diplomatų nuomone, atėjo laikas paremti Rusijos ekonomines reformas.

Šia sutartimi panaikinama daug prekybos apribojimų, ir ji yra atskirai pasirašytos platesnės sutarties dėl ekonominio bendradarbiavimo dalis.

ES valstybių atstovai Brusselyje taip pat pažadėjo savo paramą Maskvai siekiant narystės Pasaulinėje prekybos organizacijoje (WTO).

Rusijos ir Ispanijos užsienio reikalų ministrai Andrej Kozyrev (kairėje) ir Javieras Solana susitikime Brusselyje.

JT tribunolas ir toliau tirs serbų nusikaltimus

Haga, liepos 17 d. (Elta) – Jungtinių Tautų tribunolas karo nusikaltimams buvusioje Jugoslavijoje tirti pradėjo tikrinti pranešimus apie „etninį valymą" ir civilių gyventojų kankinimą praėjusią savaitę serbų užimtoje Srebrenicoje, buvusioje JT „saugumo zonoje".

Tribunolas pirmiausia patikrins, ar atitinka tiesą visuomenės informavimo priemonių pranešimai apie serbų įvykdytas žudynes, kankinimus ir prievartavimus Srebrenicoje.

Iki šiol tribunolas karo nusikaltimais apkaltino 22 Bosnijos serbus, tačiau tik vienas jų – Dusko Tadič yra suimtas.

Olandų taikdariai, atvykę iš Srebrenicos į Zagrebą pranešė, jog serbai kankina ne tik vyrus, bet ir nėščias moteris, vaikus ir senelius.

55 JT kariai iš Olandijos, kuriuos serbai buvo paėmę įkaitais, išvyko iš Zagrebo namo. Jiems kol kas neleidžiama viešai pasakoti apie tai, ką jie patyrė Srebrenicoje.

Albanija ir Moldova - Europos Taryboje

Strasbourg, liepos 14 d. (Elta) – Albanija ir Moldova priimtos į Europos Tarybą ir tapo šios organizacijos 35-ąja bei 36-ąja narėmis.

Abiejų šalių užsienio reikalų ministrai Alfred Sereči bei Michail Popov Strasbourge pasirašė Europos Žmogaus teisių konvenciją.

Parlamentinėje Asamblėjoje Albanijai atstovaus keturi, o Moldovai - penki deputatai.

Europos Taryba įkurta 1949 metais, yra politinė tarpvyriausybinė institucija. Jos būstinė yra Strasbourge. Šios institucijos tikslai yra žmogaus teisių ir demokratijos gynimas, Europos kultūros savasties išsaugojimas, gamtosauga, kova prieš AIDS plitimą ir pan. Yra trys pagrindiniai organai: Ministrų Komitetas - sprendžiamasis organas, Parlamentinė Asamblėja – patariamoji valdžia, Europos vietų ir regionų valdžių kongresas – konsultacinis organas. Europos Taryba nėra Europos Sąjungos institucija.

Pradedamas pertvarkyti Zoknių aerodromas

Vilnius, liepos 22 d. (AGEP) – Lietuva skirs 15 proc. lėšų sumos, kurią reikia investuoti į Zoknių aerodromo pertvarkymo projektą. Iš reikalingų 4.5 mln dolerių 1.5 mln skirs Šiaulių savivaldybė, o 3 mln dol. paskolą suteiks Lietuvos taupomasis bankas.

Tai leidžia laiku pradėti didžiausio Lietuvoje buvusio sovietinio karinio aerodromo pertvarkymą į šiuolaikinį tarptautinį krovinių aerodromą. Viso projekto vertė – 29 mln dolerių. Likusią dalį finansuoja Didžiosios Britanijos bankas „Midland bank". Zoknių aerodromo pertvarkymo konkursą laimėjo elektronikos firma „Philips". „Philips" žada modernizuoti Zoknių aerodromą per metus. Manoma, kad investicijos atsipirks per 7 metus su sąlyga, jei per dieną aerodrome bus atliekama ne mažiau kaip 15 - 16 skrydžių.

Lietuvos parlamentarai išvyko į Maskvą

Vilnius, liepos 24 d. (Elta) – Pirmadienį į Maskvą su trijų dienų oficialiu vizitu išvyko Lietuvos Respublikos parlamentinė delegacija, vadovaujama Seimo pirmininko Česlovo Juršėno.

Delegaciją sudaro Seimo nariai: Nijolė Ambrazaitytė, Algirdas Gricius, Nikolajus Medvedevas, Algirdas Sadkauskas, Zbignevas Semenovičius, Albinas Valžmužis.

Vizito programoje numatomi susitikimai su Rusijos Federacijos tarybos pirmininku Vladimir Šumeiko ir tarybos nariais, kitais oficialiais asmenimis. Būs pasikeista nuomonėmis dėl NATO plėtimo, aptartas spartesnis didžiausio palankumo prekyboje sutarties įgyvendinimas ir kiti abi puses dominantys klausimai.

Bus įamžintas Romo Kalantos atminimas

Vilnius, liepos 22 d. (AGEP) – Liepos 18 d. Kauno miesto valdyba iš nebiudžetinio fondo (urbanistikos ir architektūros skyriaus lėšų, sutaupytų už reklamą) paskyrė 20,000 litų 1972 metais Kauno muzikinio teatro sodelyje susideginusio Romo Kalantos aukos vietai įamžinti.

Šie pinigai bus skirti daugiau kaip dvejus metus be atlygio dirbusiam skulptoriui R. Antiniui ir architektui S. Juškiui sumokėti už aukos vietos įamžinimo projekto sukūrimą ir pirminius jo įgyvendinimo darbus.

Panaikinta muitinė kontrolė

Maskva, liepos 14 d. (Elta – Nuo šių metų liepos 15 d. Rusijos ir Baltarusijos pasienyje panaikinama muitinės kontrolė ir prekių įforminimas muitinėse. Tai liepos 14 d. pranešė Rusijos Federacijos (RF) Valstybinio muitinių komiteto darbuotojai.

Rusijos ir Baltarusijos pasienyje bus kontroliuojamos tik trečiųjų šalių prekės, gabenamos tranzitu per RF teritoriją, taip pat prekės, išvežamos į trečiąsias šalis arba įvežamos iš trečiųjų šalių tranzitu per Baltarusijos teritoriją.

Apdovanotas JAV verslininkas

Vilnius, liepos 21 d. (AGEP) – Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas apdovanojo žinomą JAV verslininką ir LB veikėją Juozą Kazicką Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu.

Apdovanojimas buvo suteiktas už nuopelnus Lietuvos valstybei, jos ūkiui ir mokslui bei už asmeninį indėlį, vystant Lietuvos ir JAV verslininkų ryšius.

Juozas Kazickas.

Lietuvos vėliava – Monblano viršūnėje

Vilnius, liepos 21 d. (AGEP) – Lietuvą iš Prancūzijos pasiekė žinia, kad alpinistas Vladas Vitkauskas su dar keturiais alpinistais įkopė į aukščiausią Europos kalnų viršūnę – Monblaną (4,810 metrai). Alpinistai pradėjo kopti liepos 15-ąją prastomis oro sąlygomis: didelis šaltis, vėjai. Viršūnė buvo pasiekta liepos 16 d.

V. Vitkauskui įkopimas Alpių kalnyno viršūnę Monblaną – tai tam tikra garantija: dabar, kai įkopta į Elbrusą ir Monblaną, jo žygio vertintojams bei ekspertams nekils abejonių dėl aukščiausios Europos viršūnės.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos suplevėsavo Monblane.

Buvusiems savininkams bus grąžinami miškai

Vilnius, liepos 21 d. (AGEP) – „Visiems buvusiems savininkams miškai bus sugrąžinti", liepos 18 d. Lietuvos vyriausybės rūmuose vykusioje spaudos konferencijoje teigė Lietuvos Miškų ūkio ministras Albertas Vasiliauskas.

Lietuvoje buvę savininkai nori susigrąžinti 600,000 hektarų miškų. Privačios jų valdos sudarys apie vieną trečdalį visų Lietuvos miškų teritorijos. Šiuo metu 16,000 šeimininkų jau turi 82,000 hektarų miškų.

Deja, iki šiol miškų grąžinimo reikalai, ypač valstybinių parkų ir kitose gamtosaugos teritorijose vyko gana lėtai. Dabar, kuomet yra priimti privačių miškų tvarkymo nuostatai ir kiti poįstatyminiai aktai, šie procesai turėtų vykti žymiai sparčiau.

Atsigauna Rytų Europos ekonomika

Viena, liepos 12 d. (Elta) – Rytų Europa, išskyrus Nepriklausomų valstybių sandraugą (NVS), po politinių permainų sėkmingai įveikė perėjimą iš socialistinės planinės ekonomikos į rinkos ekonomiką, tokią išvadą savo paskutinėje analizėje, išplatintoje Austrijos sostinėje, padarė Vienos tarptautinis lyginamosios ekonomikos institutas (WIIW).

Ekonomikos tyrėjai apskaičiavo, kad visose Rytų Europos valstybės šalies bendras vidaus produktas auga vidutiniškai 4-5 procentais per metus, didėja gamyba ir investicijos, mažėja infliacija.

Neturėtų būti užmirštama, kad infliacija visose šalyse vis dar yra didesnė negu 10 procentų. Nedarbo lygis lieka aukštas, tačiau nedidėja, sako ekspertai. Mažiausias nedarbas – Čekijoje, kur darbo neturi 3.5 procento darbingų gyventojų, didžiausias – Kroatijoje (17 procentų).

Centrinė žvalgybos valdyba keičia veiklą

Vašingtonas, liepos 13 d. (Reuter-Elta) – JAV Centrinė Žvalgybos valdyba (CIA) planuoja pertvarkyti savo veiklą ir daugiau dėmesio skirti informacijos, susijusios su karinėmis operacijomis ir teroristine veikla bei narkotikų kontrabanda, rinkimui.

CIA direktorius John Deutch pasakė laikraščio „Washington Post" korespondentui, kad šalies žvalgybos agentūros turi pateikti išsamesnę ir geresnę informaciją iš įvairių šaltinių JAV kariniams vadovams.

Pasak jo, žvalgybos veikla turėtų labiau paremti įstatymų vykdymą.

KALENDORIUS

Liepos 26 d.: Šv. Ona ir Joachimas, Marijos tėvai; Gluosnis, Greitutė.

Liepos 27 d.: Pantaleonas, Natalija, Danguolė, Žintautas.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS TARYBOS NARIAI, VADOVAI IR VADOVĖS

Sveikinu kiekvieną vasaros sulaukus. Tikiuosi, kad kiekvienas/a dalyvausite, ar bent aplankysite, bent vieną rajono ar vieneto stovyklą. Tai geriausia vieta pajusti Sąjungos gyvastingumą ir veiklą. Nemanau, kad yra kitas geresnis būdas stebėti vadovų pajėgumą, entuziazmą ir pasišventimą lietuviškai skautijai. Atsilankymas stovykloje padės jums įvertinti ar Sąjunga pasiekia savo tikslus, kas jums yra patikėta.

LSS TARYBOS AKIVAIZDINIS SUVAŽIAVIMAS

1. Beveik už trijų mėnesių, š.m. spalio 6, 7 ir 8 d. vyks LSS Tarybos akivaizdinis suvažiavimas. Pagrindiniai, suvažiavimas vyks Lietuvių centre, Lemont, IL. Numatome suvažiavimą užbaigti Jaunimo centre, Čikagoje, IL. Šeštadienio vakaronėje numatome paminėti Lietuvių Skautų sąjungos 50 metų gyvavimo sukaktį. Gal porą mėnesių anksčiau negu tikroji įsisteigimo data.

2. Šeštame korespondenciniame posėdyje, Pirmija patvirtino apmokėjimą 50% kelionių išlaidų kiekvienam Tarybos nariui/ei negyvenančiam Illinois valstijoje. Šis nutarimas tinka ir Australijos bei Europos rajonų vadams, ar jų įgaliotiniui. Tad skrisiantieji į suvažiavimą esate kviečiami įsigyti ekonomiškiausius lėktuvo bilietus. Kviečiu raštu pranešti Tarybos sekretoriui, s. fil. Donatui Ramanauskui, kada ir į kurį aerodromą atskrisite, ar reikės transporto ir nakvynės suvažiavimo metu.

3. Pasiunčiau provizorinę suvažiavimo darbotvarkę, kuri galutinai bus suformuluota Pirmijos akivaizdiniame posėdyje liepos mėnesio gale. Posėdis vyks Rako stovyklavietėje. Kviečiu kiekvieną jūsų dėl šios provizorinės darbotvarkės pasisakyti. Per eilę metų kiekvienas/a esate įvertinę Sąjungos stovį, jos veiklą, ar neveiklą, kas daroma, kas turėtų būti daroma ar nedarytina. Iki liepos 22 dienos prašau raštu pranešti Tarybos pirmininkui savo siūlymus darbotvarkės papildymui ar pakeitimui. Jūsų siūlymus norėčiau pristatyti Pirmijai. Visuomet yra išimtys ir paskutinių minučių sprendimai.

4. Daugiau informacijų atsiųsime rugpjūčio mėnesį.

LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA 1945—1985

v.s. fil. Petras Molis praneša, kad knygos paruošimo darbai artėja prie pabaigos. Apgailestauja, kad iki šiandien dar labai mažai prenumeratorių. Raginkite kiekvieną pažįstamą skautininką bei visuomenę kuo greičiau knygą užsiprenumeruoti. Yra gera dovana Lietuvos skautų veikėjams ir Lietuvos bibliotekoms. Manau, kad kiekvienas/a Jūsų jau esate šį leidinį užsiprenumeravę. Užsakymus ir prenumeratas priima v.s. fil. Kostas Nenortas, 44 Alban Street, Boston, MA 02124-3709.

LIETUVOS „SKAUTŲ AIDAS"

Lietuvoje leidžiamo „Skautų aido" penktoji laida jau pasiekė v.s. fil. Danutę Eidukienę. Norintieji šį leidinį gauti tiesioginiai, kreipkitės į sesę Danutę, 4629 So. Mozart, Chicago, IL 60632, tel. (312) 376-2153. Prenumerata yra jūsų atitinkama auka. Paraginkite ir kitus paremti Lietuvos „Skautų aidą", neužmiršdami „Skautų aido", leidžiamo mūsų pačių.

„SKAUTIJA"

„Skautijos" sekančią laidą siūlau išleisti prieš LSS Tarybos suvažiavimą, „Skautų aido" spalio mėnesio laidoje. Manau, kad turėtų užtekti laiko paruošti medžiagą, apibūdinančią kas Sąjungoje vyko nuo š.m. gegužės mėnesio. Medžiaga siunčiama v.s. fil. Antanui Paužuoliui iki š. m. rugsėjo 1 d. Visi esate kviečiami prisidėti prie „Skautijos" turinio.

PAKĖLIMAI

Primenu, kad LSS pakėlimai bus vykdomi lapkričio 1 d. proga. Visus pristatymus prašoma siųsti v.s. Marytei Utz, 9149 So. Mozart Ave., Evergreen Park, IL 60805. Tel. (708) 423-0307. Fax — (708) 423-8497. Pristatymai turi būti gauti ne vėliau kaip š.m. spalio 15 d.

Budėkime ir
Ad Meliorem!

v.s. fil. Kęstutis Ječius
LSS Tarybos pirmininkas

Kauno jūrų skautų „Divyčio" vieneto jūrų jauniai iškyloje.

KAUNO JŪRŲ SKAUTAI

Penkių metų veiklos šventę Kauno jūrų skautai pažymi gyva veikla. Gegužės 11-14 d. įvyko jūrų jaunių 4 laivų stovykla prie Bražuolės upelio (stovyklos vadovė Gintė Urbonaitė). Birželio 8-11 d. buvo surengta 4 jūrų skautų laivų stovykla prie Kauno marių ties Jakštonimis. Tomis pat dienomis vyko bendras dar dviejų jūrų jaunių laivų nakties žygis Kauno marių pakrantėmis. Be to jūrų skautai plaukė Nėries, Jiesios upėmis, dalyvavo miesto vandens turistų varžybose, suorganizavo valtininkų kursus, lankė buriavimo kursus miesto jachtklube, pirmąkart Kauno visuomenei ir sau surengė Klaipėdos dienos minėjimą Vytauto Didžiojo universitete, mieste.

Neatsisakydami plėsti jūrų skautybę Lietuvoje, Kauno jūrų skautai įsteigė jūrų skautų vienetus Klaipėdoje, Panevėžyje, padėjo jiems gauti patalpas sueigoms, aprūpino ir paskolino inventorių pirmiesiems žygiams.

Panevėžio jūrų skautai neseniai plaukė Nevėžiu, planuoja atplaukti iki Nemuno. Birželio 17 d. numatomas naujų vadovų mokymo seminaras. Deja, dalyvių skaičius labai sumažėjo po spaudoje paskelbtų LSS rašinių apie „neteisėtus Kauno jūrų skautus".

Birželio 17 d., Baltijos jūroje ties Klaipėda numatomas jūrų budžių įžodis, kurį praves Lietuvoje viešintis išeivijos LSS budžių įgulos vadovas Aidas Palubinskas. Artimiausiu metu įžodį tikisi duoti ir gintarės. Liepos mėnesį planuojama slalomo mokymo stovykla, žygis į Klaipėdą. Rugpjūčio 1-5 d. — „Gerojo darbelio" stovykla per pasaulio lietuvių buriuotojų varžybas. Rugpjūčio 6-14 d. jūrų skautijos stovykla Trakų istorinio valstybino parko Varnikų stovyklavietėje prie Skaisčio ežero. Rugpjūčio 16-20 d. čia pat Poilsio stovykla miesto ir Lietuvos vaikams.

Kauno jūrų skautijos vadovai dėkingi už paramą Lietuvių Skautų sąjungai: mus pastaruoju metu aplankė v.s. Juozas Šalčiūnas, numatomi kiti susitikimai. Jūrų skautininkų dr. Algio ir Vijos Paulių paramos dėka, kauniečiai šiemet nusipirko nedidelį burinį laivelį — šverbotą, kuriuo patogu mokyti buriuoti individualiai. Taip pat savo lėšomis bandoma atremontuoti turimą „laivyną", bus siekiama jį plėsti.

Linkėdami Jums geros skautiškos vasaros, o jūrininkams — „Gero vėjo" — su jumis budi Kauno jūrų skautijos „Divytis" skautai, vadovai, atstovaujami

Algimanto Malkevičiaus.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DANUTĖ STOVYKLAUJA

NIJOLĖ JANKUTĖ

LAUŽELIS, LAUŽELIS!

Visą dieną Bitės nerimo: bėginėjo, šnabždėjosi, kikeno ir net buvo truputį susibarusios. Nenuostabu! Jos ruošė pasirodymą laužui. O šį vakarą laužas turėjo būti ne bet koks: sesių stovykla laukė svečių — brolių iš anapus miško!

— Bitės! Galvokit pasirodymą! — tuoj po pusryčių priminė Laimutė, — galvas į krūvą! Mes turim suvaidint geriausiai! Už pasirodymą — penki taškai!

Ir Bitės sudūzgė, kaip tikros bitės.

— Sese Laima, mes pašoksim!

— Ne, ne! Geriau padainuosim!

— Vaidinkim! Vaidinkim!

— Ką?

— Tą, kaip kavą virė!

— Ne. Geriau three bears, you know!

— Birute, lietuviškai!

— Taip, sese. Apie tris mmm... meškas.

Bitėms diena bėgo per greitai. Jau ir pietūs, jau ir poilsis — o pasirodymo dar nesugalvojo. Pagaliau, kai grįžo išsimaudžiusios, nutarė suvaidint „Barė ponas katinėlį".

Vaidinti, žinoma, norėjo visa skiltis, ir Laimutė turėjo net sesę Rimą pasikviesti, kad nuramintų tas, kurios negavo rolių.

— Sesės, nezirskit! Jūs vis tiek visos pasirodysit! Juk turėsite dainuoti! — aiškino Rima, — dainuot labai svarbu. Kaipgi jos vaidins, be dainos!

O Danutė buvo laiminga. Bausmė už braidymą upely jau buvo atlikta, ir į šį laužą ji galėjo eiti. Be to, jai dar teko pelytės rolė!

— Katinėli, ci-ci-ci, vaikai mano dar maži! — dainavo ji, net stovykla skambėjo.

Vakaras atėjo ramus ir šiltas. Temstančiose palapinėse virė šimtai darbų! Visos skiltys kartojo savo pasirodymus: skautės dainavo, deklamavo, vaidino. Jos tepėsi veidelius pieštukais, iš nosinių ir vatos, lipinosi ant smakrų barzdas, suposi į paklodes, iš popieriaus kirpo kaukes ir lankstė pasakiškas kepures.

Laužui ruošėsi ir Bitė. Katinas — Verutė jau muvėjo ilgomis kelnėmis, prie kurių, segtuku prisegta tabalavo uodega iš vielos ir minkšto, rudo rankšluosčio. Pelytė — Danutė vilkėjo savo šiltąja melsva pižama su gaubtu, ant kurio sesė Laima prisiuvo dvi atlėpusias kartono ausytes. Ilgą, ploną uodegą padarė jai pati sesė Rima iš vielos ir tvirtai susuktų nosinių. Iš džiaugsmo Danutė negalėjo nustovėti. Ji šmirinėjo aplink, kaip tikra pelė, paskui save vilkdama tą vielinę uodegą.

Laužavietėje skautės jau rado svečius. Visa brolių stovykla čia ūžė, klegėjo, rinkosi vietas ir kariavo su uodais.

Storų malkų laužą aptūpę, vienas kitą vabzdžių nuodais purškė vilkiukai.

— Čia! Čia! Va, skrenda! — šūkavo jie, taikydami apipurkšt zyziančius uodus.

— Algiui ant kaktos!

— Nepurkšk į akis, žioply!

— Vilkai, nurimt! — šaukė jų draugininkas, — sėst!

Toliau, po medžiais susimetę, balsus bandė skautai. Vienas jų jau griežė akordeonu.

— Sesės pavėlavo! Se-sės pa-vėla-vo! — plodami į taktą, staiga pradėjo broliai, perrėkdami atžygiuojančių sesių dainą.

Į savo vietas arti laužo Bitės griūte sugriuvo. Jos buvo uždususios nuo ėjimo, nuo dainavimo, o labiausiai gal nuo didelio smagumo. Dabar visos čirškėjo, lyg žvirbliai, tūpdamos ant savo antklodžių, barškindamos purkštukais ir šaukdamos viena kitą.

— Paukš-ty-tės viš-ty-tės! — staiga prakiuro erzintis nenuoramos vilkiukai.

— Atsakykim! Atsakykim! — subruzdo visos ir po trumpo pasitarimo choru suklykė:

— Vil-kiu-kai bailiu-kai!

— Tylos! — storu balsu sugriaudė svečias laužavedys: — Laužą uždegt kviečiu...

Danutė mažai tesiklausė. Linksmų balsų ūžesy, tartum šiltoj vonioj pasinėrusi, ji šiepėsi, žiūrėdama į vis didėjančias liepsnas. Kaip jos rijo sausas malkas! Kaip laižė jas, kaip vyniojosi ir gaudė viena kitą! Traškėjo šakos, lūžinėjo pagaliai. Laužas švaistėsi aplink kibirkščių saujomis.

— Barsto, kaip saldainius, — galvojo Danutė, — o naktis valgo...

— Žiūrėk, Žiūrėk! — traukė ji Julytę už rankos, — naktis kibirkštis valgo!

— Ką?

Bet Danutė neaiškino. Prisimerkusi ir atlošusi galvą, ji pradėjo dainuot su visais, kiek tik balselis nešė:

— Lau-že-lis, lau-že-lis! O-cha-cha-cha-cha!

Dainą sekė pasirodymas, pasirodymą — daina. Bitės, nors ir sušilusios nuo laužo liepsnų ir sukandžiotos įkyrių uodų, bet šaukė, dainavo, juokėsi ir klykė, negalėdamos nurimt nei minutei.

Pagaliau! Nekantriai laukta valandėlė atėjo!

— O dabar mūsų mažiausios sesės Bitės padainuos ir pavaidins apie katinėlį! — garsiai pranešė laužavedys.

Bitės išsibėrė į aikštelę prie laužo tartum paridenti akmenukai.

— Barė ponas katinėlį, kam sudaužė ąsotėlį! — pragydo jos kartu. Atrodė, kad tikrų paukščiukų būrelis nukrito nuo medžio šakos ir ėmė čirškėti.

— Katinėli, nu-nu-nu, tave barti ketinu!

Katinas — Verutė su kartono ausimis ir rankšluosčio uodega bėgiojo aplink piktą ir pagalve pilvotą Poną — Onytę.

— Dabar jau aš! Dabar! — murmėjo sau Danutė, braukdama per sušilusią nosį. — Sese Laima, ar jau galiu? Jau dabar mano eilė! Ar mano? — kuždėjo ji, traukydama skiltininkės rankovę.

— Ėjo katinas per kelią ir sutiko pilką pelę. Oi, pelyte, ar žinai, bus dabar jau tau blogai! — dainavo Bitės.

Danutė šoko priekin labiau kaip liūtas, negu pelė. Plona uodegėlė, prisegta prie mėlynos pižamos, šmižinėjo į visas puses.

— Mėlyna pelė! Mėlyna pelė! — šaukė svečiai vilkiukai.

— Griebk! Gaudyk! Už uodegos!

— Meldžias, prašosi pelytė, kad paleistų ją mažytę, — dainavo Bitės, o Danutė tupinėjo aplink Katiną ir aplink laužą, garsiai šaukdama savo žodžius:

— Katinėli, ci-ci-ci, vaikai mano dar maži!

Danutė buvo laiminga: ji vaidino, o visi žiūrėjo! Jai buvo linksma, jai buvo gera. Ji galėjo vaidint visą naktį!

Tik staiga kažkas sukliko:

— Dana!

— Uodega! Uodega! — vienas per kita rėkė balsai.

— Dega!

Kažkas čiupo Danutę už rankos ir ėmė traukti, o prišokęs laužavedys užmetė ant jos antklodę.

Viskas įvyko taip greit ir taip netikėtai, kad Danutė nespėjo net nusigąsti. Kai ji nusipurtė troškinančią antklodę, visi griausmingai plojo.

— Nors nusvilo uodegytė, bet drąsi buvo pelytė! — sutartinai šaukė svečiai broliai.

Danutė lenkėsi: žemai, į visas puses, kaip dainininkės televizijoj. Plojimai, lyg vanduo ją visą sėmė, ją kėlė, ir Danutė nuplaukė į savo vietą, tarytum balionas. Paskui ją žeme vilkosi apdegusi „uodega..."

— A-tei-na nak-tis... sau-lė jau nu-slin-ko... — su-skambo paskutinė daina.

Laužavietėje žarijos mirkčiojo mėlynomis liepsnelėmis ir žioravo, kaip pasakos baidyklių akys. Bet Danutė jų nebematė. Sulėpusi ant sesės Rimos nugaros, vos besilaikydama kaklo purvinais pirštukais, ji miegojo. Šiltas kvėpavimas kuteno Rimos ausį. Rima šypsojosi. Pro miegus šypsojosi ir Danutė...

Lauželis, lauželis... Piešė **Felicia D. Prekerytė**

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktd. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Priima „Medicare Assignment".
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12-30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

KARIŲ ŽYGIS „DZŪKIJA-95"

Čia prieš penkiasdešimt metų vyko arši kova tarp gėrio ir blogio, tarp laisvės ir vergijos. Čia, Kalniškės miško kalnelyje, susitelkė daugiau kaip pusšimtis Lietuvos partizanų ir atkakliai kovojo už savo Lietuvos laisvę su 2,000 okupantų kareivių ir enkavedistų. Čia didvyrių mirtimi krito 44 Lietuvos partizanai, amžinai likę atmintyje dzūkų širdyse, jų dainose. Čia negarbinga mirtimi krito keturi šimtai enkavedistų, stribų ir sovietų kareivių, kurių kapų jau niekas neprisimena, niekas nelanko.

Birželio 18 d. Kalniškės mūšio vietoje rinkosi savanoriai, „Geležinio Vilko" žvalgų būrys, kariai ekspertai iš JAV, vietos gyventojai. Čia, drauge su partizanų kovų veteranais, lauko kariuomenės ir savanorių rikiuotė tylos minute pagerbė mūšyje kritusius partizanus. Čia plk. A. Tamošiūnas nurodė kariams žygio tikslą, žygio maršrutą.

Kalno papėdėje kariai vaišino svečius paprasta, bet lauko dūmais kvepiančia, kareiviška koše, karšta sriuba. Dar ilgai kalbėjosi prie laužo partizanų veteranai, ryšininkai su savanoriais, dalijosi patirtimi, vaišinosi arbata. O tuo metu grupė žvalgų išėjo į pirmąją užduotį — žvalgė Kalniškės mišką, aplinkinius kaimus. Prie laužo susirinko ir lauko kariuomenės žvalgai, svečiai iš JAV. Pirmieji susipažinimai, pirmieji įspūdžiai ir pirmieji įkyrūs uodai, pirmas vasaros lietutis.

Kariai vienoje vietoje ilgai neužsibūna. Išžvalgius vietovę, kiekvienas būrys žygiuoja savu maršrutu į naują stovyklą, o žygiuojant laukia įvairūs netikėtumai. Kelią pastoja tai gamtinės kliūtys, tai netikėtai tenka susidurti su „priešo" pasala. Susidūrus su kliūtimis, būrio vadui reikia staigiai įvertinti padėtį ir nuspręsti, kaip išvengti „priešo", kaip persikelti per klampų ir gilų raistą ar kelią pastojusį ežerą. Čia savanorius gelbsti geras vietovės pažinimas, geri santykiai su vietos rėmėjais. Priėjus ežerą, būrio vadas ltn. D. Polekauskas pasiuntė vrš. A. Jarmalą rasti geriausią būdą persikelti į kitą ežero krantą. Juk eiti aplinkui ir toli, ir pavojinga. Vrš. A. Jarmala su savo grupe greitai rado valtis ir kariai, persikėlę į kitą krantą, tęsė žygį toliau.

Kiekviena diena vis naujoje vietoje, kiekvienos dienos žygiai vis su naujomis taktinėmis užduotimis.

Įvykdžiusi užduotį, vrš. D. Sinkevičiaus grupė skubiai traukėsi į naują stovyklavietę. Grupė, supama didelio persekiotojų būrio, suprato, kad lengvai į stovyklą nepaspruks. Vrš. D. Sinkevičius greitai įvertina padėtį ir staigiai nusprendžia dingti nuo persekiotojų. Atviroje miško aikštėje keturi kariai greitai įsirengia slėptuves ir per trumpą laiką „dingsta po žeme". Persekiotojai tiksliai eina jų pėdsakais. „Šukavimo tinkle" persekiotojų kariai eina vienas nuo kito per 10 metrų. Nepaisant gerai pasirengusio „priešo", du kariai sėkmingai paspruko nuo persekiotojų.

Ketvirtą parą baigėsi pirmasis etapas. Karių atliktas užduotis vertina žygio vadovai, JAV kariškiai. Bendras įvertinimas — geras. Yra ir nukentėjusių. Ketvirtadaliui karių žygio metu nutrintos kojos. Tenka gydytis patiems. Juk tikrai kovojant, nebus greitosios pagalbos, nebus ambulatorių ir gydytojų. Čia gera pamoka — lauko sąlygomis JAV kariai gydo savanorius, parodo jiems paprastas lauko medicinos paslaptis. Po antros paros jau visi kariai buvo rikiuotėje ir žygiavo kartu su draugais.

Į pagrindinę stovyklą susirinko visi kariai. Iš vieno katilo maitinosi lauko kariuomenės žvalgai ir savanoriai. Tenka įtemptai padirbėti ūkio poskyriui — pamaitinti ant laužo išvirta vakariene ne tik savanorius, karius, bet ir atvykusius į stovyklą vadus.

Stovyklą aplankė ir karių gyvenimą bei žygį „priešo" teritorijoje vertino SKAT vadas plk. ltn. A. Pocius, Alytaus ATG vadas mjr. A. Dudavičius. Abu vadai aplankė ir pasikalbėjo su „Geležinio Vilko" žvalgais. Į stovyklą vadai atvežė naujausius laikraščius. Po keturių parų žygio tai pirmosios žinios.

Vakaras. Pačios trumpiausios naktys. Kariai susėda prie laužo, aptaria dienos darbus, būsimus žygio etapus. Ežero paviršiumi aidi tyli Lietuvos karių daina.

Ir vėl keliai žaliuojančiais laukais ir miškais. Vėl taktinės užduotys, kliūtys, kovos.

Stipraus „priešo" persekiojamas, savanorių būrys buvo apsuptas tarpumiškėje. Žvalgyba pranešė, kad už 7 km yra motorizuotas „priešo" rezervo būrys, kuris po 1-2 val. atvyks į pagalbą apsupėjams. Būrio vadas ltn. D. Polekauskas greitai pasiruošė žiedinei gynybai ir tuoj pat suskirstė kovotojus į „priešo" žiedo pralaužimo ir prasiveržimo iš apsupties grupes. Po trumpos žvalgybos, nustačius silpniausią „priešo" apsupties žiedo vietą, savanorių būrys staigiai pralaužia „priešo" žiedą ir veržiasi į iš anksto numatytą Nemuno pakrantę. Čia jau surastos 2 valtys. Dalis savanorių keliasi per Nemuną, dalis gina jų perkėlą. Bet ir „priešas" suspėja prasibrauti prie upės kranto. Vyksta įnirtingos kautynės. Po pusvalandžio savanoriai jau kitame Nemuno krante — jau savo kontroliuojamoje teritorijoje. Deja, teisėjai nustatė, kad prasiveržė tik pusė karių. Liūdna būrio vadui, bet jis žino, kad vienintelis išsigelbėjimo būdas nuo viso būrio žūties, priešui apsupus, yra tik staigus ir ryžtingas prasiveržimas. Pusė būrio žuvo, bet kita pusė būrio vėl kovingi, vėl pasiruošę naujam žygiui.

Prie Nemunaičio savanoriai drauge su Lietuvos skautais stovyklavo prie skautų laužo. Skautams patiko Lietuvos laukais ir dūmais kvepiantys kariai, patiko jų daina, jų ginklai, jų kovinės pratybos, perkėla valtimis per Nemuną.

Paskutinė žygio stovykla Punios šile, netoli buvusio partizanų štabo bunkerio. Žygio uždarymui atvyko Lietuvos kariuomenės generalinio štabo atstovas plk. ltn. A. Jurgaitis, SKAT vadas plk. ltn. A. Pocius, JAV kariuomenės rėmimo grupės mjr. W. I. Leitmeyer, Alytaus rinktinės vadas mjr. A. Dudavičius, Vilniaus rinktinės vadas vyr. ltn. G. Zinkevičius ir Marijampolės rinktinės vadas vyr. ltn. G. Jasaitis. Žygio dalyviams įteikiami apdovanojimai, suvenyrai.

Punios šilo keliu žygiuoja darni karių kolona prie buvusio partizanų štabo bunkerio. Trumpa SKAT vado plk. ltn. A. Pociaus kalba primena garbingą Lietuvos partizanų kovų praeitį, ragina savanorius būti vertais tėvų ryžto, jų valios ir pasiaukojimo, kovojant už Lietuvos nepriklausomybės išsaugojimą. Pagerbiami šiame bunkeryje ir Punios apylinkėse kritę partizanai. Trys šautuvų salvės aidi Nemuno slėnyje.

Birželio 29 dieną žygis baigtas. Kariai Punios šilo keliuku traukia į namus.

Plk. ltn. E. Jakimavičius

Savanorių vadas pateikia paskutines instrukcijas prieš žygį, SKATo kariams dalyvaujant pratybose Dzūkijoje š.m. birželio mėn. viduryje.

Nuotr. **E. Jakimavičiaus**

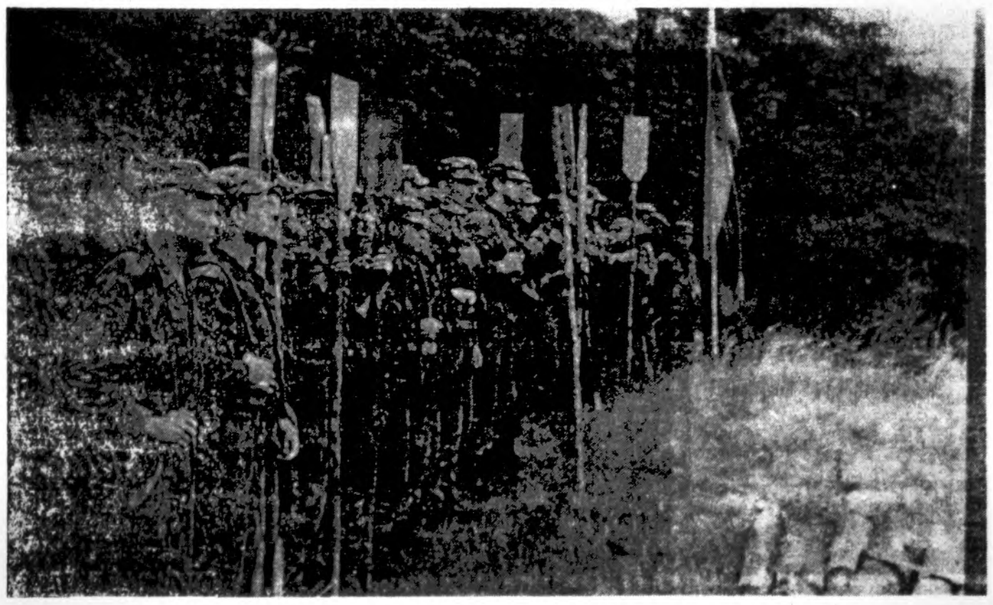

Lietuvos savanoriai rikiuotėje prieš žygį Nemunu š.m. birželio mėn.

Nuotr. **E. Jakimavičiaus**

Danutė Bindokienė

Kelionė į atomo amžių

Pačiame liepos viduryje (iš tikrųjų — 16 d.), prieš 50 metų, New Mexico valstijos nuošalioje vietovėje, netoli Alamogordo miestelio, įvyko pirmasis atominės bombos sprogimas, ir pasaulis nuo to laiko iš pagrindų pasikeitė. Tą įvykį tenka prisiminti, artėjant rugpjūčio 6 d., kai pirmoji atominė bomba, praminta „Little Boy", nukrito Japonijoje ant nelaimės nenujaučiančių Hirošimos gyventojų.

Kartais su pasididžiavimu kalbama, kad 1945 m. pasaulis buvo įvestas į atomo amžių, bet faktas lieka faktu; nepaisant vėlesnio atomo pajungimo taikos meto kasdienybei ir žmonijos gerovei (apie tai dar būtų galima pasiginčyti), pirmoji jo paskirtis buvo naikinti visą gyvybę, neatpažįstamai pakeisti aplinką, paliestą tos naikinančios jėgos.

Vis dėlto reikia pažymėti, kad tik dviejų atominių bombų žudomoji galia buvo panaudota karo metu — abu kartus amerikiečių. Nors atominio karo grėsmė nuolatos kabojo (ir tebekabo) virš žmonijos galvų, tos grėsmės pakako sulaikyti priešingus frontus nuo „galutinio susinaikinimo", kuris, be abejonės, laukė ir savųjų, ir priešų, naudojant branduolinius ginklus.

Atominio amžiaus pradžia daugelis laiko 1945 m. liepos 16 d., kai sprogimo vietoje nuo smėlėtos dykumos į padangę iškilo grybo pavidalo, nuodinga radiacija persotintas, debesis, bet ši pavojinga kelionė į atomo amžių prasidėjo daug anksčiau. Galima sakyti, kad tai buvo 1896 m., prancūzų fizikui Antoine Henri Gesquerel atradus radioaktyvumą; o gal 1905 m., kai vokiečių kilmės Albert Einstein paskelbė savo garsiąją teoriją apie medžiagos bei energijos santykį. Vėliau, 1911 m., į atomo „gimdytojų" eiles įsijungė britas Ernest Rutherford, atradęs atomo branduolį, bet italų kilmės amerikietis fizikas Enrico Fermi 1942 metais gruodžio 2 d. pirmasis suskaldė atomą, išgaudamas grandininę reakciją laboratorijoje Čikagos universitete. Tad Čikagą galima vadinti tikrąja atomo gimtine.

Jau 1939 m. Albert Einstein perspėdamas rašė tuometiniam JAV prezidentui Roosevelt, kad atominė energija galinti tapti baisiu ginklu kariuomenės rankose. Jo pranašystė neilgai trukus išsipildė: 1943 m. nuošalioje Los Alamos plokštumoje New Mexico valstijoje, buvo įruošta laboratorija atominės energijos tyrinėjimams. Jos vedėju paskirtas J. Robert Oppenheimer, o biudžetas siekė 6,000 dol. Tiesa, tas biudžetas po poros metų pakilo iki 2 milijardų dol., už tuos pinigus „nuperkant" mirtiną grėsmę visoms ateities kartoms kiekvienoje šios planetos vietoje.

Apie sėkmingą pirmosios branduolinės bombos susprogdinimą buvo nedelsiant painformuotas JAV prezidentas Harry Truman, tuo metu dalyvavęs Potsdamo konferencijoje kartu su sovietų diktatorium Stalinu ir Didžiosios Britanijos atstovu Attlee. Turėti bombą, kurios jėga atitiko 20,000 tonų dinamito galiai, atrodė tikras „laimės nusišypsojimas" ir lemiamoji korta žūtbūtiniame karo žaidime. Kadangi pasaulis iki tol tokios griaunamosios jėgos iš vienos bombos galbūt ir įsivaizduoti negalėjo, Japonija, nors buvo perspėta, atsisakė kapituliuoti ir visiems laikams tapo pirmuoju atominės bombos taikiniu karo metu, pirmoji gyvoji laboratorija branduoliniuose tyrimuose.

Skaitant anuometinių įvykių aprašymus, ypač susietus su liepos 16-tosios bandymu New Mexico, susidaro įspūdis, kad net mokslininkai, atlikę tyrinėjimus ir pasiruošimą pirmajam sprogdinimui, tiksliai nesuvokė, kokią „piktąją dvasią netrukus išleis iš butelio". Kadangi bandymas (tik tas vienintelis ir buvo atliktas prieš rugpjūčio 6 d.) buvo daromas negyvenamoje vietoje, naikinančios atomo galios nebuvo įmanoma tiksliai apskaičiuoti ar pamatyti. Ji visu baisumu pasireiškė Hirošimos ir Nagasaki miestuose.

O jeigu anuomet karas Europoje dar nebūtų pasibaigęs ir pirmosios bombos būtų kritusios ant Vokietijos miestų, kad priverstų Hitlerį kapituliuoti... Antra vertus, juk ir Vokietija buvo visu tempu įsijungusi į branduolinių ginklų gamybos lenktynes, tik, per Dievo malonę, neištesėjo iki jų galo ir laimėtoja tapo Amerika.

KLASIKŲ VERTĖJO SUKAKTIS

Jeigu lietuviuose rusena kibirkštėlės pasaulinės literatūros klasikų (L. Tolstojaus išminties, G. Boccacio ir J. J. Rousseau gyvenimo gaivalingumo ir džiaugsmo, V. Hugo, G. Maupassant ir kitų klasikų kūrybiškumo, humanizmo, tolerancijos) — turime būti dėkingi vertėjui, kukliam kauniečiui Edvardui Viskantai.

Kovo 13-ąją seniausiam Lietuvos rašytojų sąjungos ir Lietuvos žurnalistų sąjungos nariui sukako 93 metai. J. Jablonskio, V. Dubo, A. Smetonos ir kitų tautos didžiavyrių auklėtinis, patyręs šilto ir šalto, mūsų kultūros veteranas tebėra stebėtinai gyvybingas.

Edvardas Viskanta mielai dalyvauja Kauno rašytojų veikloje, džiaugiasi jaunesniųjų kolegų pasiekimais, sielojasi dėl dvasinių vertybių sunkmečio, mūru stoja už lietuviškojo žodžio prasmę, jo grožį ir grynumą.

(„Kauno diena", 03.14)

PARTIZANINIO PASIPRIEŠINIMO 1944-1945 m. IŠTAKOS

POVILAS VAIČEKAUSKAS

27

Jie dalyvavo apylinkės siautime. Atstumas tarp mūsų — vos keliasdešimt metrų. Vienas jų buvo ginkluotas rusišku automatiniu šautuvu, o kitas suomišku automatu su „barabanėliu" — disku. Jie sustojo ties mano padaryta šliaužimo bryde miežių-avižų lauke ir kažką tarėsi. Man užėmus tame lauke prie krūmo gynymosi poziciją, aiškiai išgirdau jų žodžius: „netrogaem jevo" (neliečiame jo). Jie užsirūkė ir nuėjo toliau. Matyt ir rusų tarpe ne visi norėjo mirti ir veltis į kautynes.

Įsidėmėtina Rytų Aukštaitijoje baisioji 1945 m. sausio šeštoji diena. Tai — Trijų karalių šventė. Tą žiemą, esant daug sniego, Stalino raudonosios divizijos vykdė masines žudynes ir šukavimus plačiu frontu, per kelis rajonus. Ejo, tikrino dokumentus ir, tuos, kas jų neturėjo, šaudė vietoje. Tai buvo panašiai, kaip Dzūkijoje Taručių ar Klepočių apylinkėse. Jokie istorikai nerašė ir dar neužfiksavo tų aukų. Mums slepiantis dviese bunkeryje Mičiūnų kaime, globojant Julei M., pasiekdavo baisios žinios ir sielvartas. Prisimenu pasakojimus, jog kažkur prie Puponių krūmeliuose, išaušus pavasariui ir nutirpus giliam sniegui buvo surasti keliolika vyrų lavonų. O kiek tokių aukų buvo? Kas jie? Partizanai? Jaunimas, vengęs Raudonosios armijos, ar šiaip Aukštaitijos Lietuvos vyrai? Sunku šiandieną nustatyti, suskaičiuoti ir ištyrinėti. O taip buvo iš tikrųjų. Stalino galvažudžiai ėjo, badė ilgais, specialiai tam pasidarytais durtuvais klojimuose šieno ir šiaudų stirtas ir prėslus, tvartuose mėšlą ir sutiktus ant kiemo vyrus. Kiek daug Aukštaitijos sūnų su pervertais šonais ar sužeistomis rankomis bei kojomis tokių kratų metu ištylėjo. Šieno šiaudų krūvose nedejuodavo, kad neišsidavus. Kiek buvo nudurta? Kas čia pasakys?

Kalbant apie žuvusiųjų skaičių, galima tik apytikriai samprotauti, pavyzdžiui, išeinant iš realios patirties, kad ir iš mūsų būrio, kur likom gyvi tik 4-5 žmonės ir tą proporciją taikant visai Lietuvai, turint galvoje dabar likusius gyvus 450 partizanų — žuvusių skaičius būtų apie 36,000. Arba kitaip grubiai, skaičiuojant tik apytikriai, imant apie 300 Lietuvos valsčių ir tik kiekviename valsčiuje imant po 100 žmonių, vėl gi gautume mažiausiai 30,000!

Prisiartinti prie tikrovės ir tą vaizdą atkurti bei nupiešti gali tik tie, kurie konkrečiai jį matė. Teisinga šiuo atžvilgiu yra patarlė: „Sotus alkano neatjaučia". Man gi teko savo akimis matyti ir stebėti, jau turint legalius tarybinius dokumentus, net dvylika išniekintų partizanų vyrų ir merginų lavonų. Tai 1946 m. pradžioje, žiemą, Rokiškio miesto aikštėje, ties viduriu, kairėje pusėje, žiūrint į bažnyčią, mačiau tris apnuogintus, basus vyrų kūnus ir vieną merginos. Vyrų lūpos buvo kietai sučiauptos, pamėlynavusios, akys užmerktos, o kai kurių ir atviros, aukštyn atmestos rankos, šaltyje sustingusios, lyg kažką šauktų; vieno suplėšyti viduriai, kruvini kūno gabalai sustingę šaltyje kaip žvakės. Jie susisprogdino. Nepasidavė. Merginos lavonas išniekintas su aukštai virš kelių atkeltu kruvinu sijonu. Moterys užklodavo, o atėję stribai vėl nudengdavo. Jie visi buvo vidutinio ūgio ir jauni. Pandėlyje, turgaus aikštėje, 1947 m. pradžioje, mačiau numestus nebegyvus buvusių savo draugų kūnus, kuriuos sunku buvo atpažinti, sukruvintus išpurvintus. Jie buvo iš Notygalos. Vieną kitą lyg ir atpažinau. Lyg tai Mikėnas, vadinamas „Mikele", vidutinio ūgio. Vėliau mačiau jų kūnų gabalus sukapotus kirviais ir sumestus Pandėlio miestelio pietinėje dalyje, prie buvusio vėjinio malūno, viename šulinyje. Ranka pasiekiamos matėsi baltos vieno sušalusios basos kojos... Šalia šulinio buvo padėtas mažas eglių vainikas su trispalviu kaspinėliu. O kitąsyk kai prisiartinau prie tos vietos, po poros dienų, jau nieko nebuvo. Stribai sudaužė šulinio betoninį renginį ir vietą išlygino — jokios kapo žymės... Neišdilo iš atminties ir kitas vaizdas, matytas Kamajuose, visai netoli Strazdelio paminklo, priešais buvusią KGB būstinę, vadovaujamą leitenanto Tiupino, vedusio žmoną lietuvę, tai 1946 m. pradžioje. Gulėjo žmogus šaulio pilka uniforma ir šaulio ženklu, prisegtu prie krūtinės. Veidas apžėlęs, su nedidele barzda, tylus ramus, išsitiesęs, basas — tai Lietuvos partizano lavonas. Tokių vaizdų neištrynė iš atminties net ir 50 metų laiko tėkmė ir jų niekad neištrins. Žmonės, kurie nežino mūsų istorijos, tautos kančios, yra lyg maži vaikai. Baisus buvo mūsų priešas.

Ar yra ryšys tarp dabarties ir praeities? Aišku, kad yra. Jeigu jie, visi tie Lietuvos ąžuolai ir uosiai nebūtų iškirsti ir sunaikinti, kitokia būtų ir mūsų nepriklausomybė. Vyriausias Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vadas būtų generolas Jonas Žemaitis, o ne buvęs komunistų partijos sekretorius. Jų žuvimas paliko neišgirstas ir dabartinėje Lietuvos konstitucijoje nei vienu žodžiu neužsimenančioje apie Lietuvos Laisvės kovos sąjūdį, nors jis tiek daug ir sodriai laistė Laisvės medį savo krauju, kad nenudžiūtų.

Pas paskutinį Lietuvos partizaną lankiausi 1964 m. vėlų rudenį Aleksandravėlės, Obelių apylinkėse.

Lietuvos partizanų kančia daug kur labai panaši į Kristaus kančią; buvo irgi nukryžiuotų ir net sudegintų prie kluono durų, netgi išdavikų Judų procentas maždaug tas pats. Jie, Lietuvos partizanai, būdami daugiausiai pakrikštyti ir Lietuvos motinų išauklėti krikščioniškai, katalikiškai aiškiai priklausė Bažnyčiai, kaip mistiniam Kristaus Kūnui ir buvo jo nariais, todėl daug kur jų kančios buvo įprasmintos giliausia to žodžio prasme. Jie visi palaiminti, nes troško teisybės ir dėl jos buvo persekiojami. Daugelis iš jų tikrai galėjo pasakyti panašiai, kaip Sofoklo Antigonė: „Aš nemylėčiau taip tavęs Tėvyne, jei nemylėčiau Dievo, labiau negu tavęs".

(Pabaiga)

GEROS VALIOS NEUŽTENKA APGINTI NEPRIKLAUSOMYBĘ

ALGIMANTAS S. GEČYS

(Pabaiga)

Pulk. Klimash pranešimą savo pastabomis papildė „Military to military" programoje Lietuvoje darbavęsi Amerikos lietuviai karininkai Gabrielius Ambrozaitis ir Edmundas Čapas. Jų entuziazmas dėl Lietuvos kariuomenės šviesios ateities užkrečiantis, keliantis optimizmą. Būtų naudinga, kad JAV LB Krašto valdyba sudarytų sąlygas šiem, puikiai lietuviškai kalbantiems, jaunuoliams aplankyti mūsų telkinius ir pasidalinti savo patirtimi Lietuvoje, dirbant kariuomenės patarėjais.

Stasys Sakalauskas, kuriam tenka rūpintis karinio bendradarbiavimo su JAV Gynybos departamentu ir „Pennsylvania National Guard", kalbėjo apie Lietuvos valstybinio saugumo sampratą. Iki šiol Lietuva neturinti oficialiai patvirtintos valstybinio saugumo sampratos. Yra paruoštos net dvi, tačiau dabar tik vienijamos. Vienam iš pateiktų projektų patvirtinimą yra davęs Seimo Užsienio reikalų komitetas, tad šiam buvo skirtas ir S. Sakalausko dėmesys. Jo teigimu, p[illegible]ktas tvirtai angažuojasi Lie[illegible]vos įsijungimui į NATO ir į Europos Sąjungą. NATO vardas projekte minimas net 21 kartą. Projekte pabrėžiamas besąlygiškas visuotinės gynybos principas (straipsnis 5.1.1), apimąs ginkluotą ir neginkluotą tautos pasipriešinimą. Bet kokiu ginkluoto įsiveržimo į Lietuvą ar jos užpuolimo atveju, valstybės ginkluotosios pajėgos, pagal iš anksto paruoštą planą ir nelaukdamos atskiro sprendimo, gina valstybės sienas ir jos teritoriją. „Lietuva ginasi nepriklausomai nuo to, kada bus suteikta tarptautinė pagalba". Įsidėmėtina minėto paragrafo pastraipa: „Valstybės užpuolimo atveju jokia valstybės institucija ir pareigūnas **negali priimti sprendimo ar duoti įsakymo nesiginti. Jeigu toks įsakymas būtų duotas, jis yra niekinis, o jo nevykdymas neužtraukia jokios atsakomybės".** (Autoriaus pabraukta).

S. Sakalauskas apibūdino nemažai JAV ir Lietuvos karinio bendradarbiavimo programų, kurios rodo tendenciją būti plečiamos. JAV parama karinėje srityje apima kariškių mokymą, specialistų tobulinimąsi, bendras pratybas, pagalbą mokytis anglų kalbos, praktinį dvišalį bendradarbiavimą, paramą, dalyvaujant „Partnerystės vardan taikos" pratybose ir t.t. Šį rudenį Lietuvoje lankysis JAV Gynybos sekretorius William Perry. Pereitų metų spalio 28 d. pasirašytas Lietuvos ir JAV Gynybos departamento memorandumas dėl bendradarbiavimo gynybos ir karinių santykių, praplėtė ir sudarė naujus kelius bendradarbiavimą plėsti. Lietuvos ambasadai tarpininkaujant, West Point ir Annapilio karinės akademijos suteikė šešias vietas Lietuvos jaunimo studijoms.

Įdomios Lietuvos ambasados JAV pateiktos žinios apie Lietuvos karines pajėgas. Lietuvos krašto apsauga buvo pradėta iš savanorių po nepriklausomybės atstatymo paskelbimo. Dabar Lietuvos karinės pajėgos susideda iš sausumos dalinių, oro pajėgų, karinio laivyno bei Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos (SKAT), šaulių rezervo. Gynybos sistemoje dirba 10,000 asmenų, tame tarpe 5,900 nuolatinių tarnautojų, iš jų 1,460 karininkų, 3,490 puskarininkių ir eilinių, 1,000 civilių ir 3,000 pašauktųjų į privalomą karo tarnybą. Motorizuotoje pėstininkų brigadoje „Geležinis Vilkas" tarnauja 3,550, oro pajėgose 550, kariniame laivyne 410, o SKATe 1,650 kariškiai, paskirstyti į dešimt batalionų. Lietuvos gynybinės pajėgos turi 36 šarvuotas transporto priemones, 24 transporto lėktuvus, keturis mokomuosius lėktuvus L-39 ir tris helikopterius. Jūroje turima dvi lengvąsias fregatas ir vieną mokymo laivą. Veikia Karo mokykla. Karinė Lietuvos akademija jau išleido pirmąją 111 leitenantų laidą. Šiemet bus išleista antroji laida. Daug jaunų kadetų studijuoja karo mokslus Vakarų Europos ir Skandinavijos karo mokyklose.

Apie 5,000 asmenų tarnauja Lietuvos pasienyje. Pasienio policija, kaip ir ankstyvesniaisiais nepriklausomybės metais, yra pavaldi Vidaus reikalų ministerijai (VRM). Kadrus jai ruošia Policijos akademija Vilniuje. Kriminalinius nusikaltėlius įkalinimo vietose saugo VRM kariniai daliniai. Reikalui esant, šios pajėgos taip pat gali būti panaudotos krašto gynybai.

Ar Lietuvai tokio dydžio kariuomenė būtina? Ar jos išlaikymas kraštui nėra per brangus? Į tai konferencijos dalyviams atsakė amb. Eidintas, pastebėdamas, kad svarbiausios galimos grėsmės Lietuvos saugumui ir teritoriniam integralumui yra išorinės: svetimos kariuomenės invazija, ginkluotas konfliktas tarp kaimyninių šalių, vidiniai ir pusiau vidiniai neramumai krašto viduje, valdžios ar socialinės krizės, jos sienų pažeidimai, tranzitas, masiniai nelegalių imigrantų srautai. „Štai dėl ko Lietuva privalo kurti savo krašto apsaugą, nes jei ji neturės savo kariuomenės, jos vietą užims kitos šalies kariuomenė. Antra, karo menas yra taip pat meno rūšis, o trečia — po 50 nelaisvės metų lietuviams jų kariuomenė yra ir tautinių ambicijų, ir pasididžiavimo bei nepriklausomybės garanto simbolis".

Šiai karininkų konferencijai buvo gerai pasiruošta. Organizatorių nenorėta, kad tai nebūtų vien tik pasidalinimas informacija, malonus pabendravimas, naujų pažinčių sukūrimas ar senųjų pažinčių atnaujinimas. Norėta, kad konferencija paliktų ką nors konkretaus. Keturi JAV atsargos pulkininkai — J. Kronkaitis, D. Skučas, A. Garsys ir R. Vigelis — pristatė konferencijai Baltijos Instituto vardu paruoštą siūlymą dėl Lietuvos valstybės apsaugos struktūros. Tai skoningai išleistas 60 puslapių leidinys, anglų ir lietuvių kalba, pateikiąs Lietuvai krašto apsaugos sampratą ir struktūrinius bei filosofinius pagrindus Lietuvos karinėms pajėgoms. Dokumentas pagrįstas Lietuvos konstitucija ir atitinkantis NATO reikalavimams. Siūlymą ruošiant, jo redaktoriai susipažino su didelių ir mažų valstybių karinėmis struktūromis, įvertino Lietuvai gresiančius pavojus, išteklius, būtinus kariuomenei išlaikyti, svarbą užtikrinti civilių kontrolę, kariuomenėje tarnaujančių ir šauktinių integraciją ir Lietuvoje išugdyti demokratiniais pagrindais pagrįstą karinę filosofiją. Dokumente siūloma Lietuvai turėti karines pajėgas, kurios yra lanksčios, sugeba greitai reaguoti, pasiruošusios netikėtumams, yra gerai apmokytos, apginkluotos ir gali būti skubiai mobilizuotos. Pasiūlyme numatytas aiškus vaidmuo profesionalams, rezervistams ir savanoriams. Pasiūlymą pristatąs, įvadas susumuoja užsienio lietuvių prisiimtas pažiūras, kokia turėtų būti kariuomenė: „Pagrindinis demokratinis valstybės principas yra civilių vadovavimas karinėms pajėgoms. Pagarba žmogui yra pagrindinis vadovavimo principas, kuris turi būti įgyvendintas kiekviename kariuomenės vienete. Karininkams yra patikėtas brangiausias Lietuvos turtas — jaunimas, kuris yra Lietuvos ateitis. Tėvai turi teisę reikalauti, kad vadovybė elgtųsi in loco parentis. ...Esame įsitikinę, kod šio pasiūlymo įgyvendinimas padės Lietuvai pasiekti tikrą nepriklausomybę. Turime viltį, kad nauja karta žengs į XXI-mą šimtmetį kaip savo ateities valdovė. Jos pasiryžimas nugalės bet kokį pasipriešinimą pažangai".

Pulk. J. Kronkaitis oficialiai įteikė Baltijos Instituto paruoštą pasiūlymą amb. dr. A. Eidintui, kuris padėkos žodyje paminėjo, kad birželio pabaigoje vyksiąs į Lietuvą ir asmeniškai pasiūlymą pristatysiąs Lietuvos prezidentui, Krašto apsaugos ministrui ir kariuomenės vadui. Savo ruožtu, Baltijos Institutas pasiūlymą valstybės apsaugos struktūros klausimu žadėjo pasiųsti Seime atstovaujamų politinių partijų vadovybėms.

Baigminį žodį pakviestas tarti, Algimantas Gečys pasidžiaugė, kad nors Lietuvoje netrūksta nesutarimų, visos politinės partijos remia Lietuvos įsijungimą į NATO ir Europos Sąjungą. Sveikintina Lietuvos ambasados iniciatyva įtraukti JAV kariuomenėje tarnavusius karininkus talkinti Lietuvai karinėje srityje. Jis reiškė viltį, kad panašiai, kaip A.P.P.L.E. Švietimo srityje, „Lietuvos Vaikų viltis" ir „Lietuvos našlaičių globa" socialinėje srityje, „Mercy Lift" medicininės pagalbos srityje, taip ir užsienyje esantys lietuviai karininkai teiks Lietuvai svarbią paramą karinėje srityje. Lietuvos ambasadai, per patarėją S. Sakalauską, jis įteikė JAV Gynybos departamento 1983 metų leidinį „Soviet Military Power". Pastebėjęs, kad Sovietų Sąjungos jau nebėra, o ir sovietų karinė jėga gyvenime nepasitvirtino, Gečys prašė atkreipti dėmesį į leidinio pirmame puslapyje esantį įrašą, jog „JAV-ės nepripažįsta smurtu įvykdyto Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą". Net ir juodžiausiomis Lietuvos nelaisvės dienomis užsienio lietuviai stengėsi pasauliui priminti apie neteisėtą Baltijos valstybių okupaciją. Atgavus laisvę, jie yra tvirtai pasiryžę Lietuvai visokeriopai padėti.

Noras padėti Lietuvai buvo baigiamoji pulk. J. Kronkaičio mintis, užbaigiant konferenciją. Jis dėkojo konferencijos dalyviams, ypač tiems, kurie nepabūgo tolimo kelio. Dėkojo konferencijos iniciatoriams, glaudžiai bendradarbiavusiems, kad būtų padėta Lietuvos kariuomenei. Svečiams skirstantis namo, karininkai, pagal amerikietiškąją tradiciją vadinamą „officers' call", rinkosi posėdžiui nustatyti tolimesnės veiklos gaires.

Jurgis Kairys prie savo lėktuvo „Suchoi-31".

LAKŪNAS GARSINA LIETUVĄ

Jau pagarsėjęs savo gabumais lietuvis lakūnas — akrobatas Jurgis Kairys, po sėkmingo pasirodymo birželio 11-18 d. įvykusiose akrobatinio skraidymo varžybose Paryžiuje, rugpjūčio 9-13 d. dalyvaus tarptautinėje oro šventėje Abbotsfordo aerodrome prie Vancouverio, British Columbia (Canada). Po to jis dalyvaus varžybose oro šventėje, kuri įvyks San Diego mieste, Kalifornijoje rugpjūčio 25-27 d. Iš čia vyksta į Austriją, kur rugsėjo 14-17 d. varžysis Wiener Neustadt mieste, o šių metų pabaigoje dalyvaus spalio 7-8 d. akrobatinio skraidymo demonstravime Tajima aerodrome, Hyogo, Japonijoje.

Jurgis Kairys gimė 1952 m. gegužės 6 d. Krasnojarsko krašte, tolimame Sibire, į ten 1950 metais ištremtoje lietuvių šeimoje. Sugrįžo į Lietuvą su tėvais tik 1959 metais. Baigęs Kaltinėnų vidurinę mokyklą, įstojo į Suomijos pasienyje esančią sovietų aviacijos mokyklą Vyborgo mieste. Ją baigęs, tęsė studijas ir jas sėkmingai baigė Leningrado civilinės aviacijos akademijoje. Akrobatiniu skraidymu susidomėjo 1976 metais ir po trejų metų tapo Sovietų Sąjungos to skraidymo čempionu. Dėl to siunčiamas į tarptautines varžybas. 1981 metais laimi Europos, o 1982 metais net ir pasaulio čempionatus. 1989 metais dalyvauja akrobatinio skraidymo varžybose Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir čia laimi čempionatą. 1992 metais laimi Pietų Afrikos, o 1993 metais JAV The Fond du Lac Cup varžybas. 1994 metais dalyvauja akrobatinio skraidymo Pasaulio taurės varžybose ir čia laimi vicečempionatą.

Jurgio Kairio naujojo lėktuvo nupirkimą ir jo dalyvavimą tarptautinėse varžybose finansiškai remia Lietuvos Taupomasis bankas su centru Vilniuje, turįs Lietuvoje 52 skyrius ir 600 skyrių bei atstovybių.

Kęstutis K. Miklas

Š.m. birželio 17 d. Baltimorėje vykusios JAV kariuomenėje tarnavusių lietuvių karininkų konferencijos dalyvių grupė. Iš kairės: Algimantas Gečys, Lietuvos ambasados pirm. sekr. dr. Vytautas Žalys; II eil. Alg. Tallat-Kelpša, Rimantas Dirvonis, Gediminas Dragūnas; III eil. — Vytautas Bertašius ir kiti.

Nuotr. G. Skučienės

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and **VILNIUS, LITHUANIA.**

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okecie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

POLISH AIRLINES LOT

New York: **212-869-1074.**
Chicago: **312-236-3388.**
Los Angeles: **213-934-5151.**
Montreal, P.Q.: **514-844-2674.**
Toronto, Ont.: **416-236-4242.**
Toll-free: **800-223-0593.**

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Banking
TELLER
(Full time and Part-time positions) Applicants must possess good communication skills and enjoy working with customers. Previous banking and computer experience is a plus. Salary commensurate with experience, plus competetive benefits. Qualified applicants apply at:
Lemont National Bank
310 Main St.
Lemont, IL 60439
(708) 257-2241

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit nas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

Jauna pora, turinti gerus darbus ir patogius namus **ieško įsūnyti naujagimį kūdikį,** kuriam suteiktų gražų ir laimingą gyvenimą.
Skambinti 708-910-6520

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriųir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Evergreen Pk. Išnuomojamas švarus 2 mieg. butas; šiluma, virykla, šaldytuvas, ąžuolinės grindys; priedo — 1 auto. garažas. Galima užimti rugpjūčio 1 d.
Tel. 708-424-3767

IEŠKO DARBO

47 m. moteris ieško darbo. Turi patyrimo ligonių slaugyme, turi puikias rekomendacijas. Kreiptis: **tel. 708-344-2384** arba **708-344-8479**

Moteris iš Lietuvos **ieško** bet kokio **darbo.**
Tel. 312-776-5112

Your ticket to a secure retirement.

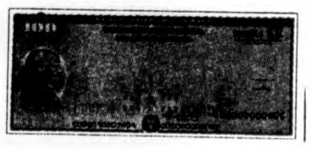

DRAUGE GAUNAMI ANGLŲ KALBA LEIDINIAI

BED AND BREAKFAST IN LITHUANIA. 177 psl.	$12.00
ČIURLIONIS: PAINTER AND COMPOSER. Stasys Goštautas. 558 psl.	$25.00
HELL IN ICE. Sibiran tremtinės dienoraštis. Nutė Garbštienė. 255 psl.	$13.00
SVETUR OR AWAY FROM HOME. L. R. Fike. 419 psl.	$17.95
LITHUANIAN SELF-TAUGHT. M. Inkėnienė. 144 psl.	$4.00
HISTORY OF LITHUANIA. Dr. J. B. Končius. 142 psl.	$5.00
POPULAR LITHUANIAN RECIPES. Josephine Daužvardis. 127 psl.	$7.00
LITHUANIAN COOKERY. Iz. Sinkevičiūtė. 326 psl.	$15.00
THE PROVIDENTIAL PATH. Venerable Servant of God Archb. George Matulaitis. Fr. Victor Rimšelis, MIC. 56 psl.	$1.00
LITHUANIAN CHRISTIAN DEMOCRACY. Alg. Kasulaitis. 244 psl.	$15.00
CATECHISM OF THE CATHOLIC CHURCH. 803 psl.	$20.00
A COLLECTION OF SHORT STORIES. By Vyt. F. Beliajus. 100 psl.	$5.00
EASY WAY TO LITHUANIAN. Vad. ir 6 kasetės mokytis lietuvių kalbą.	$50.00
THE AGONY. A literary approach to history. Jurgis Gliauda. 288 psl.	$12.00
LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO. Ant. J. Van Reenan. 329 psl.	$25.00
THE BALTIC CRUSADE. William Urban. 366 psl. $38.50	
FIGHTERS FOR FREEDOM. Juozas Daumantas. 279 psl.	$10.00
LITHUANIANS IN THE USA. Aspects of ethnic identity. David Fainhauz. 246 psl.	$15.00
AWAKENING LITHUANIA. Prof. J. Stukas. 191 psl.	$8.00
ENGLISH-LITH. DICTIONARY. Baravykas. 990 psl.	$15.00
MAP OF LITHUANIA — 25x35", color	$10.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pridėta pasiuntimo išlaidos.

A.A. GERAŠIRDĖ DANUTĖ PAREIGIENĖ

Danutė Pareigienė.

Daugeliui kraupi buvo žinia, kad 1995 birželio 6 d. ankstų rytą Trinity Medical Center ligoninėje, Moline, IL, Danutė su šiuo pasauliu atsiskyrė. Ji buvo sulaukusi 69-rių metų, bet šių laikų Europos ir Amerikos moteriškei toks amžius toli gražu ne senatvė.

Stefanija Danutė Rimkutė pasaulį išvydo 1926 sausio 22 d. Žemaitijoje, netoli Raseinių. Tėvai, Marija (Žoromskaitė) ir Juozas Rimkai, valdė stambų ūkį, augino 4 dukreles ir vieną sūnų. Vaikai, pagal amžių, šitaip rikiavosi: Danutė, Birutė, Zita, Nijolė ir Raimundas.

Pradinę m-lą ir gimnaziją Danutė baigė Raseiniuose. Brandos atestatą gavusi 1944 pavasarį, netrukus atsidūrė Vokietijoje. Karui pasibaigus, gyveno Regensburgo ir Scheinfeldo lietuvių stovyklose. Medicinos studijų planus sužlugdė meilė ir vedybos: 1946 vasario 3 d. Miunchene susituokė su medicinos studentu Alfonsu A. Pareigiu. Jo studijoms vos įpusėjus, atsirado proga emigruoti Amerikon. Ja pasinaudoję, 1949 vasario 22 d. JAV pasiekė, nebe dviese, o su sūneliu Aleksu ant rankų. Rimkų ir Pareigių planai kurtis žemės ūkyje Michigane subliuško. Įsikūrė Cicero, IL, mieste. Įmonėse prie sunkių darbų dantį atkandę, griebėsi verslų. Įsigijus delikatesų parduotuvę, Danutė išleido Alfonsą Vokietijon mokslų užbaigti. Kitiems šeimos nariams keturis mažylius auginti padedant, ji dar dirbo „Sun Beam" fabrike. Gyvenimas palengvėjo, kai Alfonsas 1958 m. grįžo su med. daktaro diplomu. Danutė baigė Medicinos laborantų mokyklą. Dr. Alfonsui pradėjus dirbti E. Moline, IL ligoninėje, 1960 ir Danutė su vaikais ten išsikėlė. Ji 1961 m. gavo laborantės darbą. Po sunkios ligos 1978 m. gale vyras mirė. Danutė su vaikais 1979 m. grįžo į Cicero, o nuo 1980 m. iki mirties gyveno Berwyn'e, IL. Med. laborantės darbo neprarado, buvo perkelta nervinių ligų ligoninėn Čikagoje. Ištarnavusi 25 metus, 1986 išėjo į pensiją.

Čikagon grįžusi, Danutė įsitraukė į visuomeninę bei religinę veiklą. Tapo aktyvi LB Cicero apyl. narė bei v-bos narė, energinga BALFo darbuotoja, Lietuvių tautodailės instituto, Lietuvos Dukterų d-jos narė. Daugelį metų talkino „Draugo" renginiuose lėšoms telkti.

Išaugino keturis vaikus, kurių pasiekimais galėjo didžiuotis: Aleksas med. daktaras, Marytė — teisininkė-advokatė, Alfonsas — kompiuterių specialistas, inžinierius, Kristina — med. daktarė. Visi sukūrę šeimas, augina 10 anūkų.

Radusi laisvesnę valandą, ji puoselėjo „moteriškus" talentus: mėgo megzti, siūti ir ypač austi. Sekdama Tautodailės instituto nurodymus, ausdavo tautinių raštų pagalvėlius, sijonus, net tautinius rūbus. Dalyvavo tautinių audinių parodose Čikagoje ir Bostone. Planavo savo austais taut. rūbais aprengti visas dukraites, bet mirtis planus sužlugdė.

Bene pagrindinis Danutės būdo bruožas buvo gailestingumas vargšams. Jų buičiai palengvinti ji negailėjo laiko nė lėšų. Šis bruožas ypač išryškėjo, Lietuvai laisvėjant ir laisvę išsikovojus. Amerikon, ypač Čikagon, ėmus plūsti Lietuvos ansambliams, kultūrininkams, politikams, o ir šiaip žmogeliams, pasidairyti ar dolerį užsidirbti norintiems, paprašyta visada suteikdavo pastogę, jeigu joje dar kiek vietos būdavo. Kitus ištisas savaites maitindavo, ieškodavo jiems kokių darbelių, vežiodavo automobiliu, į jų bėdas įsijausdama. Visa tai darydavo nei girdamasi, dejuodama, tartum tai būtų savaime suprantama normalybė.

Lietuvai laisvę atgavus, Danutė dažnai, bene kasmet, ten lankėsi. Vilniuje, Kaune, Žemaitijoje turėjo būrius giminių bei draugų. Skrisdavo ten kaip ratuota bitelė, kad sutikus pradžiugintų ne tik savo optimizmu, bet ir dovanėlėmis.

Paskutinį kartą susitikau ją 1994 m. liepos mėn. gale. Pas jos draugus kartu vaišinomės, juokavome, dalinomės Dainų ir tautinių šokių švenčių įspūdžiais. Ji daug pasakojo apie 1944 m. laidos Raseinių gimnazijos abiturientų susitikimą. Tą dieną gatvėje ji nufotografavusi prez. Algirdą Brazauską! „Tik pamanykit! Išlipo iš mašinos su dviem sargais. Paklausiau, ar tai jūs ponas prezidentas? Sako, taip. Ar galiu nufotografuoti? Taip, tik paskubėkit! Aš 'klikt", ir ačiū. Kioske pasiėmė laikraštį, sėdo ir nuvažiavo..."

Danutės kūnas buvo pašarvotas Hallmark šermeninėje, Cicero, IL.

Pirmąją lankymo dieną, birželio 8, kun. Viktoras Rimšelis, MIC, su gausiais gedėtojais sukalbėjo rožinį.

Birželio 9 d. angliškai rožinį kalbėjo kunigai Mattew Brophy, OFM, ir Joachim Studwell, OFM. Jie vadovavo ir kitoms maldoms bei giesmėms. Atsisveikinimą su velione pravedė Ona Venclovienė. Ji pati atsisveikino LB vardu. BALFo Cicero skyr. ir Katalikių moterų d-jos vardu atsisveikino Bronė Motušienė, BALFo Chicagos apskrities – Stasys Vanagūnas ir Lietuvos Dukterų d-jos Aldona Bikulčienė. Po to Aldona Zailskaitė iš Šv. Rašto skaitė psalmes ir vadovavo giesmei „Jėzau, atmink mane".

Birželio 10 d. šeštadienį, kun. V. Rimšelis atliko maldas koplyčioje, o, kūną nulydėjus į Šv. Antano bažnyčią, jis aukojo gedulines Mišias ir pasakė pamokslą. Bažnyčioje giedojo Šv. Antano parapijos choras, vedamas M. Prapuolenio. Solistė Danutė Stankaitytė atliko giesmes „Ak, mielas Tėve", „Ave Maria" ir „Anapus saulės". Nulydėjus į Šv. Kazimiero kapines, Danutės kūnas palaidotas šeimos kape, kur jau 16 metų jos laukė mylimas vyras Alfonsas ir vėliau mirusieji šeimos nariai.

Visi laidotuvių dalyviai iš kapinių buvo pakviesti pietums į Sharkos restoraną.

Danutės ankstyva mirtis paliko didelę spragą Čikagos lietuviuose ir ypač darnioje Rimkų-Pareigių šeimoje. Artimiesiems užuojautą reikšdamas, noriu šį nekrologą užbaigti išmintingais Jono Aisčio žodžiais: „Gyvenimas tai kaip graži kelionė — išsirengi, keliauji ir grįžti atgal..." Anksčiau ar vėliau Danutė sulauks ir mūsų. Tenai, anapus saulės, tebūna gera josios sielai!...

Alfonsas Nakas

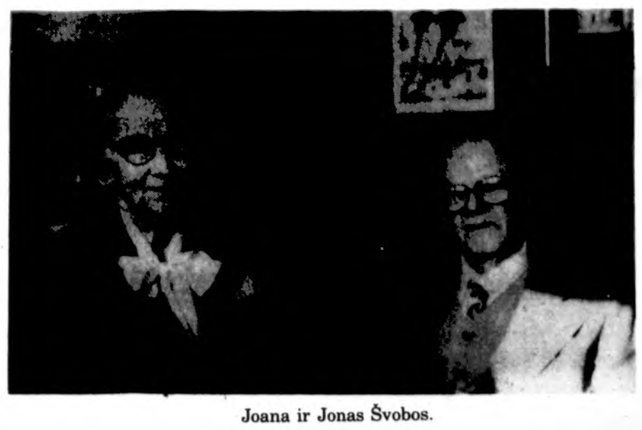

Joana ir Jonas Švobos.

JOANOS VAITKEVIČIŪTĖS ŠVOBIENĖS ATMINIMUI

1995 m. liepos 8 d. Georgian Bloomfield Convalescent Center, Bloomfield Hills, Michigan, amžinai užmerkė akis teisinga, kilni mokytoja Joana Vaitkevičiūtė Švobienė, gimusi Užkapiuose 1901 metų spalio 1 d. Mirė nuo plaučių ligos, ją kamavusios paskutiniais gyvenimo metais. Jos vyras Jonas, darbštus istorikas, mokytojas, žurnalistas, visuomenininkas, mirė 1986 metais. Nuliūdime liko duktė Milda, tyrimų chemikė US FDA Detroito laboratorijose; sūnus Rimgaudas, matematikas GM korporacijoje; dukraitė architektė Rasa, Mildos duktė; puikiausiai kalbanti ir rašanti lietuviškai.

Atsisveikinimas vyko Baužos laidotuvių namuose, Detroite, liepos 10 d., dalyvaujant 30 asmenų. Karstas paskendęs vasaros gėlėse. Sargyboje — Lietuvos ir Stasio Butkaus šaulių kuopos vėliavos. Laidotuvių direktorė Jolanta Zaparackienė palygino žmogaus gyvenimą su metų laikais ir kad tuos visus laikus prasmingai pragyveno mirusioji Joana. Ji išreiškė užuojautą LB, LŠSI, Stasio Butkaus kuopos, Tautinės sąjungos, Dariaus ir Girėno klubo, „Gabijos" ir „Baltijos" skautų tuntų, BALFo, „Amerikos Lietuvių Radijo Balso" klubo „Lietuviškų melodijų" radijo valandėlės vardu.

Stasys Šimoliūnas, 93-metis, buvęs Lietuvos Respublikos teisėjas, atsisveikino draugų vardu. Jis iškėlė politikos reikšmę žmonijos gyvenime. Teisinga politika veda žmoniją į pažangą. Jis susipažino su Švobais išeivijoje, kai kartu gyveno Hanau pabėgėlių stovykloje. Jonas Švoba įsteigė Hanau lietuvių gimnaziją ir buvo jos pirmas direktorius. Ruošė jaunimą prasmingam gyvenimui. O Detroite vėl tapo lietuvių šeštadieninės mokyklos organizatorium. Visur jam padėjo žmona Joana. Vėliau Jonas Švoba atsidėjo Lietuvos 1918-1940 metų politinės istorijos rašymui, kas „Vilties" draugijos buvo išleista 1985 metais pavadinimu „Seiminė ir Prezidentinė Lietuva", 422 psl. Ši knyga antruoju fotografuotiniu leidimu išleista „Vyturio" leidyklos Vilniuje 1990 metais. Jaunimo lavinimas ir Lietuvos istorijos teisingas pristatymas yra Švobų šeimos dovanos Lietuvai, kuri bus Švoboms amžinai dėkinga.

Antradienį po Mišių Šv. Antano lietuvių parapijos šventovėje Joanos Švobienės kūnas buvo palaidotas Šv. Kapo kapinėse, Southfield, Michigan. Religines apeigas atliko klebonas kun. Alfonsas Babonas.

Man pačiam teko pažinti Švobų šeimą irgi nuo Hanau gimnazijos laikų, kur buvau gimnazistu. Abu Švobos buvo mokytojai. Ypač atsimenu jo istorijos pamokas. Mokiausi anglų kalbos ir iš amerikiečių gaudavom daug visokių knygų. Aš negalėjau amerikiečių pasaulio istorijos knygose surasti Lietuvos. O Švoba man sakydavo, jog tai yra neteisingos istorijos ir ką aš girdžiu iš jo yra tikra Lietuvos istorija, kad aš dar savo amžiuje surasiu Lietuvos vardą amerikiečių istorijos vadovėliuose. Jonas ir Joana Švobos buvo mums labai reikalingi išeivijoje. Jei aš šiandien esu susipratęs lietuvis, tai yra dėl Švobų šeimos darbo Hanau lietuvių stovykloje.

Detroite mano tėvai ir Švobos buvo geri draugai. Jie lankydavo vieni kitus ir veikė tose pačiose organizacijose. Mėgdavo lošti kortomis ir Joana Švobienė buvo pati švelniausia žaidėja. Kaip ir Jonas Švoba, Joana buvo baigusi mokytojų seminariją ir turėjo įgimtą gabumą perteikti žinias jaunimui. Dukraitė Rasa puikiai kalbėti ir rašyti lietuviškai išmoko pas senelius. Ji atskubėjo iš Kalifornijos į savo numylėtos močiutės laidotuves. Užklausiau, ką ji gali pasakyti apie savo močiutę. Jos atsakymas: ji labai praturtino mano gyvenimą.

Duktė Milda Hanau gimnazijoje buvo klase aukščiau manęs, o jos brolis buvo jaunesnis už mane. Čia, Detroite, aš juos gerai pažįstu. Rimgaudas atsiuntė man savo motinos fotografijas. Visose ji su kitais žmonėmis: su savo vyru, su vyru ir dukraite, minėjime su vyru ir kitais. Tai žinomas Rimgaudo kuklumas iškelti kitus. O gal tai mokytojo pamoka savo vaikams žvelgti į kitus, o ne į save.

Pagalvoju apie lietuvius istorikus, dirbusius Amerikoje — Kviklį, Liulevičių, Švobą... Jie tiek daug nebūtų nuveikę, jei neturėtų pasiaukojančių žmonų.

Lenkiame galvas ties Joanos Vaitkevičiūtės Švobienės gyvą paminklą žmonių sąmonėse ir širdyse.

Saulius Šimoliūnas

• **Panevėžio** Kristaus Karaliaus katedros klebonas mons. Juozapas Antanavičius parengė knygelę „Kunigas Alfonsas Lipniūnas", skirtą šio kunigo 90-tosioms gimimo ir 50-tosioms mirties metinėms paminėti. Leidinėlyje pateikiamos ištraukos iš kunigo Alfonso Lipniūno dienoraščio, pasakojama apie jo gyvenimą, aktyvią visuomeninę veiklą, Štuthofo koncentracijos stovykloje patirtas kančias. Knygelę parengti padėjo Panevėžio Alf. Lipniūno vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Romualda Gasparaitytė.

• **Panevėžio** Kristaus Karaliaus katedroje gegužės 15 d. buvo surengtas vakaras, skirtas M. K. Čiurlioniui, pavadintas „Laiškai Sofijai". Dailininko laiškus skaitė Rūtos Staliliūnaitės vadovaujami Kauno aktoriai. Gegužės 21 d. katedros parapijos salėje Panevėžio Caritas organizacija surengė popietę vyresniems negu 25 m. amžiaus, nevedusiems vyrams ir neištekėjusioms moterims.

A.†A.
GEN. SUPERINTENDENTAS KUN. POVILAS DILYS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1995 m. liepos 24 d., 7:30 val. ryto, sulaukęs 89 metų.

Gimė Lietuvoje, Vilniuje. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: žmona Halina Jakūbėnaitė, duktė Erika Brooks-Burokas, žentas Edmundas, posūniai — dr. Julius Slavėnas, marti dr. Gražina, Ronaldas Slavėnas, marti Christy; anūkai: Rasa Hollenderytė, Edmundas, Andrius, Aušra, Paulius-Aleksandras ir Audra Brooks-Burokai; dr. Paulius, Eric, žmona Lori, Marcus, Bryan Slavėnai; Samuel ir Sarah Brakefield. Taip pat daug giminių Lenkijoje ir JAV-bėse.

Velionis buvo Liet. Evangelikų Reformatų bažnyčios klebonas Chicagoje.

A. a. kun. Dilys pašarvotas trečiadienį, liepos 26 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Ketvirtadienį, liepos 27 d. velionis bus perkeltas į Ziono Ev. Liuteronų bažnyčią, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL nuo 5-7 v.v., kur 7 v.v. įvyks atsisveikinimas.

A.a. kun. Dilys bus laidojamas Tautinėse lietuvių kapinėse penktadienį, liepos 28 d. po 10 val. ryto apeigų bažnyčioje.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Liet. Evangelikų Reformatų bažnyčios restauracijos fondui Vilniuje.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **žmona, duktė, posūniai, žentas, marčios, anūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

Lietuviai esame visi — Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th STREET
LEMONT, IL 60439
Tel.: 708-257-1616
Fax.: 708-257-1647

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1995 m. gegužės mėn.

1 x $10 Mikelionis Raymond J., M.D., $10.

1 x $20 Noreikienė Marija, $480.

3 x $25 Bliudnikas Engelbertas, $525; Laučka Juozas B. atm.: Laučkienė Izabelė, $255; Laučka Juozukas atm. įn.: Laučkienė Izabelė, $400.

1 x $50 Lukas Juozas ir Barbara, $900.

3 x $100 Kaufmanas Petras ir Auksė, $500; Laukaitis Juozas P., $350; Sirusas George Saulius, $200.

1 x $200 Mickevičius Gediminas B. atm.: Mickevičius Bernardas, $2,705.

1 x $250 Mileris dr. Paul, $650.

1 x $280 Palunas Viktoras atm.: Palunas Aldona $100, Andreoli Rennick ir Dee $100. Pupius Nijolė $50, Matas Giedra $30, $380.

Iš viso $1,185.00

1995 m. birželio mėn.

1 x $10 Macionis Liudvika atm. įn., $10.

1 x $50 JAV LB Grand Rapids Apylinkė, $700.

3 x $100 Karpers Bernard S. atm.: įm. Choras Daina, $100; Kwedar Edward W., M.D., $400; Zilinskas Anthony F. $350.

1 x $200 Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: įm. Lizaitis Juozas ir Valerija, $9,045.

1 x $82,895.30 Zitke Ernest J. Stipendijų Fondas: testamentinis palikimas, $394,681.27.

Iš viso $83,455.30.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1995.VI.30, 7,861,642 dol.

Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą $4,091.621 dol. Palikimais gauta 3,592,348 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvybę.

„DRAUGO" RĖMĖJAI

20.00 dol. Stepas Smalinskas, Livonia, MI; Stefanija Domeika, Hamilton, Ont., Kanada; Al Cepulis, Willoughby Hills, OH; Vincas Kamaitis, Sutton, MA: Halina Bagdonienė, Oak Lawn, IL; O. ir S. Ruibis, Chicago, IL; Ramunė Račkauskas, Oak Lawn, IL; Marija Noreikienė, Putnam, CT; dr. L. ir P. Ragas, Bloomingdale, IL; Kazys Domarkas, Highland, IN; Jusefa Petrauskas, North Chicago, IL; Vytautas ir Marija Kubilius, Bolingbrook, IL; Juozas Šulaitis, St. Petersburg, FL; Mikas Cesas, Downers Grove, IL; Vytautas Miklius, St. Petersburg, FL; J. V. Bubnys, Chicago, IL; Juozas Žilionis, Olmsted, OH; Vladas Ruzga, Merrillville, IN; (vokas be pavardės), Dayton, OH.

15.00 dol. Joana Drukteinis, Omaha, NE; dr. A. Norvilas, Oak Lawn, IL; Henrikas Paškevičius, Downers Grove, IL; Victor Chainas, Naples, FL; Arvydas Šimonis, West Chester, PA; J. Labanauskas, St., Pete Beach, FL; A. ir B. Kuras, Lockport, IL; K.V. Nenortas, Manchester, CT; Jonas Pleirys, Chicago, IL; Bronė Bildušienė, Montgomery, IL; D.P. Griganavičius, Darien, IL; Petras P. Ezerskis, Cleveland, OH; Victoria Pikelis, Chicago, IL; Klem Pivoriunas, Riverdale, IL; K.A. Lietuvninkas, Palos Park, IL; K. Valis, Maywood, IL; Albertas ir Irena Kerelis, Palos Park, IL; Bronius Paliulis, Darien, IL; Tadas Mečkauskas, Lansing, IL; K.E. Kriaučiūnas, Clarendon Hills, IL; Jurgis Valaitis, Fairfield, CT; Anelė Karmuza, Waterbury, CT; J. Vitėnas, Oxon Hill, MD; Bronius Satkūnas, North Canton, CT; Laima M. Repeika, Lombard, IL;

Visiems šiems aukotojams ir tiems, kurie atsiuntė mažesnes aukas, „Draugas" reiškia nuoširdžią padėką.

ATIDAROME NAUJAS DURIS, KAD GALĖTUMĖM JUMS DAR GERIAU PATARNAUTI!

Su džiaugsmu pranešame, kad dvi seniausios šios apylinkės laidojimo įstaigos — PETKUS FUNERAL HOMES ir BRADY GILL FUNERAL HOMES — susijungė, norėdamos palaikyti aukštą patarnavimo lygį. Mūsų paslaugos skiriamos patogumui šeimų, kurios išsikėlė į priemiesčius. Taip pat norime palaikyti prieinamas kainas mūsų klientams.

PETKUS FUNERAL HOMES jums patarnaus šiose vietovėse:

2929 WEST 87th ST
EVERGREEN PARK, IL
ir
16600 S. OAK PARK AVE.
TINLEY PARK, IL.

Telefonų numeriai tie patys. Mūsų įstaigos ir toliau suteiks jums profesionalias paslaugas. DONALD A. PETKUS, DONALD M. PETKUS, DARIUS MARCHERTAS ir MARIUS BUIVYDAS asmeniškai patarnaus kiekvienam mūsų klientui.

Dėkojame visiems už pasitikėjimą.

PETKUS FUNERAL HOMES
Patarnauja jums šiose vietovėse;
2533 W. 71 St., Chicago, IL 60629
12401 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439
5940 W. 35 St., Cicero, Il 60650
10201 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel. 800-994-7600
PETKUS IR SŪNUS
Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 m.

LITHUANIAN FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION	**Anthony B. Petkus**
NATIONAL FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION	**Donald A. Petkus**
ILLINOIS FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION	**Donald M. Petkus**
FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION OF GREATER CHICAGO	**Darius Marchertas**
WILL COUNTY FUNERAL DIRECTORS ASSOCIATION	**Marius Buivydas**
BETTER BUSINESS BUREAU OF NORTHERN ILLINOIS	

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Čikagoje rugpjūčio 20-24 d. įvyks „American Chemical Society" 210 metinis suvažiavimas, kuriame numatoma apie 10,000 dalyvių iš viso pasaulio. Bus skaitoma apie 4,700 pranešimų 502 technikinėse sesijose. Suvažiavime dalyvaus prof. **Viktoras Sniečkus** iš University of Waterloo, Waterloo, Canada. Jis padarys du pranešimus sekmadienį, rugpjūčio 20 d. University of Waterloo įsteigtas 1959 m. ir yra pirmaujantis technologijos un-tas Kanadoje. Prof. Viktoras Sniečkus vadovauja organinės chemijos laboratorijai. Gimęs 1937 m. Kaune, chemijos daktaro laipsnį gavo 1965 m. University of Oregon ir metais po to pradėjo dirbti University of Waterloo kaip asistentas profesorius; 1979 m. jam suteikta profesūra.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos biuletenyje (liepos 23 d.) skelbiamą, kad ruošiasi susituokti Nora Irena Šerelytė ir Tomas Garunkštis.

Rašyt. Apolinaras Bagdonas skaitys paskaitą mokytojų studijų savaitėje, Dainavoje, minint rašyt. Žemaitės 150-sias gimimo metines. Vietų skaičius ribotas, todėl, dar neužsiregistravę, prašomi nedelsiant kreiptis į Reginą, tel. 708-301-6410.

Dar kartą — kažin jau kelintą? — primename visiems, rašantiems „Draugo" redakcijai: būkite malonūs, pažymėkite ant voko, kad laiškas skiriamas redakcijai (arba kuriai redaktorei — mūsų tiek mažai, kad pavardes tikrai nesunku prisiminti). Straipsnis, korespondencija, žinutė, pranešimas tikrai daug greičiau ir efektingiau pasiektų norimą asmenį, jeigu ant voko pridėtumėte dar vieną žodį.

Laimikiai iš dangaus nekrenta, bet jie — gerų mūsų bičiulių dėka — nusileidžia iš širdies tiesiai į „laimės šulinį". Iš to „šulinio" galės gėrybių pasisemti visi „Draugo" gegužinės lankytojai ateinantį sekmadienį, liepos 30 d. Norime padėkoti už laimikių padovanojimą: Joanai Stoškus, Danutei ir Vaciui Jakovickams, Klemensui ir Veronikai Polikaičiams, Klemensui Skiriui, Adelei Lietuvninkienei, Jonui Veselkai, Boleslovui Novickiui, Bronei Madeikienei.

Violeta Smieliauskaitė Fabianovich yra X Tautinių šokių šventės, vyksiančios Čikagoje 1996 m. liepos mėn. meno vadovė. Ji kalbės Mokytojų studijų savaitėje apie tautinių šokių svarbą lituanistinėse mokyklose ir pasiruošimą tam svarbiam įvykiui, Tautinių šokių šventei.

Apie rudenį galvoti dabar tikrai sunku, nebent, esant labai karštam orui, kai kas pradeda ilgėtis vėsių rudens dienų ir tuomet „rudens simfonija" aidi mintyse. Argi ne nuostabu, kad tuo vardu pavadinta madų - aišku, rudeninių — paroda, kuri vyks spalio 8 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte? Jau iš anksto parodai ruošiasi modeliuotojai ir rengėjai, o publikai — telieka tik prisiminti datą, pasižymėti ją savo kalendoriuje ir planuoti tą dieną nuvykti į Lemontą.

Brigita Tamošiūnas, St. Pete Beach, FL, siųsdama „Draugo" prenumeratos mokestį, dar pridėjo 105 dol. Laikraščio rėmėjos auka yra labai vertinama, tikrai reikalinga jo leidimo išlaidoms padengti. Nuoširdus ačiū už dosnią pagalbą.

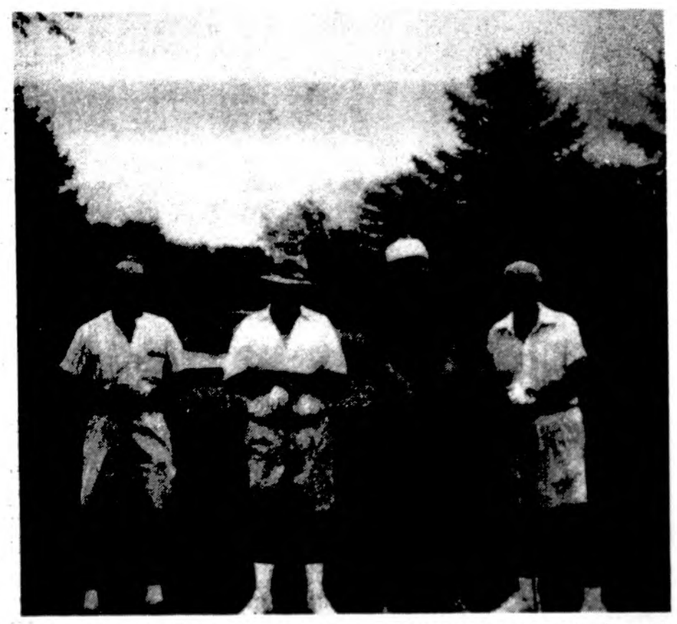

Smagu žaliuose golfo laukuose daužyti sviedinukus, ypač kai žaidynes ruošė Lietuvių fondas. Iš kairės: V. Trečiokas, Frank Gelzin, Stasys Baras ir Juozas Baranauskas.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminaline Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

x **Siuntiniai į Lietuvą** laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už $98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **TRANSPAK** skyrius **Lemonte** praneša, kad šeštadieninei mokyklai užsidarius vasaros atostogoms, šeštadieniais įstaiga Lemonte bus **uždaryta. Penktd. 3-7 v.v., sekmd. 8:30 v.r. — 2 v. p.p. bus atidaryta, kaip visada. Transpak tel. 312-436-7772, 708-257-0497.**

(sk.)

STOVYKLAUJA ČIKAGOS SKAUTIJA

211 Čikagos skautų ir skaučių praėjusį šeštadienį, liepos 22 d. pradėjo savo dviejų savaičių vasaros stovyklą Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan. Stovyklaujama trijose pastovyklėse — Seserijos, Brolijos ir Jaunų šeimų. Stovyklai vadovauja: viršininkė skautininkė dr. Dalia Trakienė, jos pavaduotoja v.s. Marytė Utz ir būrys patyrusių vadovų ir vadovių.

Per savaitgalį sesės ir broliai gražiai įsikūrė ir pilnai įsijungė į plačią ir įvairią programą — praktišką skautamokslio įgyvendinimą. Oras puikus — dienos saulėtos, šiltos, temperatūra 80-85 laipsniai. Naktys vėsesnės, bet nešaltos. Vanduo ežerėlyje šiltas. Kol kas tik vienas kitas uodas surado vilkiukų stovyklą, nelabai piktos ir negausios sparvos. Nuotaika pakili, darbinga.

Skautai ir skautės sveikina mieste likusius tėvelius, draugus ir stovyklauti negalėjusius brolius ir seses. Šį savaitgalį stovykloje laukiama apsilankant tėvelių ir svečių.

Tėvai ir svečiai atvykę prašomi neiti į rajonus, bet prisistatyti stovyklos vadovybei ir susipažinti su stovyklos tvarka ir lankymo valandomis. Pabrėžiama, kad ir savaitgalyje jaunimas vykdo dienotvarkėje nustatytą programą, o su svečiais bendrauja tam skirtu laiku. Savaitgalio stovyklautojai (skautai,-ės) atsiveža visą stovyklavimui reikalingą aprangą, uniformas, miegmaišį ir kt. bei tėvų pasirašytus nuo atsakomybės atpalaidavimo lapus. Atvykę tuoj prisistato stovyklos vadovybei ir įsijungia į stovyklinę programą. Nesilaikantieji tvarkos, bus prašomi apleisti stovyklą.

Tėvai ir svečiai pasirūpina nakvyne už stovyklos ribų — apylinkės moteliuose. Stovykloje nakvoti nebus galima. Taip pat neleistina už stovyklos ribų išsivežti vaikus.

Prašoma stovyklautojams nevežti maisto produktų ir saldumynų. Taip pat neleidžiama atsivežti šunis ar kitus naminius gyvuliukus.

Stovykla baigsis šeštadienį, rugpjūčio 5 d. Autobusas su stovyklautojais į Lietuvių centrą, Lemonte, grįš maždaug 4 val. p.p. Vykstantieji savo priemonėmis — tėvų vežami, prieš apleisdami stovyklą praneša savo vadovams ir gauna jų leidimą. Be vadovų leidimo iš stovyklos išvykti negalima. Išvykstant pasiimama visus savo daiktus.

x **Lietuvos krepšininkai Europos čempijonate!** Baigiamosios rungtynės su kroatais ir jugoslavais bei krepšininkų sutikimas Vilniuje bus rodoma **Jaunimo centro kavinėje penktadienį, liepos 28 d., 7 val. vakaro.**

(sk)

x **A.a. tetai Juzei Takulinskienei** mirus, Antanas Astrauskas, jos atminimą pagerbdamas, perdavė **$60** „Lietuvos Našlaičių Globos" komitetui, kuriuos, pagerbdami velionę, Lietuvos našlaičiams suaukojo: Zita Jarulienė, Vincas ir Dana Baziai, Petras ir Genė Juodikiai, Dubauskienė, Valerija Žadeikienė ir Valerija ir Jonas Pleiriai. Komitetas našlaičių vardu reiškia užuojautą velionės artimiesiems ir dėkoja aukotojams; **2711 W. 71st St., Chicago, Il 60629.**

(sk)

x **Norint pirkti bei parduoti** sklypus ar namus, prašome kreiptis į **Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.**

(sk)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyrius

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Popiežius atsiuntė karūną vainikuoti karalių Mindaugą.
Piešė **Natalija Mackevičiūtė**

MANO MAMYTĖ

Mano mama yra labai graži ir talentinga. Ji moka šokti, dainuoti, kepti skanius pyragus ir ruošti gardų maistą. Kiekvieną rytą ji man palinki sėkmingos dienos, prieš man išeinant į mokyklą. Ji mane moko kalbėti lietuviškai, veža šeštadieniais į lietuvišką mokyklą. Kai aš susergu, ar užsigaunu, ji manimi rūpinasi. Daug kartų ji man padeda paruošti pamokas. Kai atsikeliu, randu jos paruoštus pusryčius. Sugrįžus iš mokyklos, ji mane pasitinka prie durų. Aš turiu nuostabią mamytę, aš ją labai myliu.

Loreta Kazakaitytė,
Bostono lit. m-los mokinė

LIEPOS 21-OJI

Neseniai praėjo mūsų tautai skausmingas birželis, bet nemažiau prie to prisidėjo ir liepos dvidešimt pirmoji. Jie Lietuvą užėmė birželio mėnesį, bet tą užėmimą įtvirtino liepos mėnesį, paskelbdami rinkimus, kurių tikslas buvo parodyti pasauliui, kad Lietuva pati paprašė sovietų globos. Tie rinkimai vyko jau Rusijos armijai esant Lietuvoje. Jie buvo prievarta įvykdyti ir visais atžvilgiais neteisingi. Daug žmonių nebalsavo, o kurie balsavo, iš sąrašo kandidatus išbraukė ir prirašė prieš rusus visokių išsireiškimų. Nepaisant tų rezultatų, jie radijo bangomis pranešė pasauliui, kad kone 100% visų lietuvių balsavo ir pasisakė už prisijungimą prie Sovietų Sąjungos. Mažai kas rusais pasitikėjo ir Lietuvą laikė okupuotu kraštu, palikdami savo kraštuose veikiančios nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybes ir konsulatus. Kitaip sakant, nutarė, kad Lietuva laikinai neteko laisvės ir pripažino laisvos Lietuvos paskirtus atstovus, o ne okupantų pasiuntinius. Kaip matome, ilgai reikėjo laukti laisvės ir nepriklausomybės, bet sulaukė. Ji dar nėra tokia, kokia buvo prieš okupaciją, bet reikia tikėti, kad ateis laikas ir sulauksime pilnos nepriklausomybės mūsų tėvynei Lietuvai.

Redaktorius

NAMELIAI

Mano tėvų nameliai brangūs
po topoliais prie kelio,
su rūtų kuokštėmis palangėj,
prasti, mediniai, bet taip
brangūs,
iškėlę iškilę žirgelius į dangų
ir saugomi smūtkelio,
mano tėvų nameliai brangūs
rymo tušti prie kelio.

Laimutis B. Švalkus

KELIONĖ
(Tęsinys)

Pagaliau atėjo laikas kelionei į Kauną. Atsiradus Kaune, Audra ir Tomas pradėjo verkšlenti.:

— Aš noriu valgyti, — sakė Audra.

— Aš irgi, — prisidėjo Tomas. — Aš noriu eiti namo.

— Gana, vaikai, — sakė teta Ona. — Pavalgysim ir važiuosime namo. — Ji žiūrėjo į mane ir Dalią. — Atsiprašau mergaitės. Aš žinau, kad jūs norėjote pamatyti visą Kauną.

Iš tikrųjų, aš buvau labai pavargusi ir alkana. Aš apsidžiaugiau, kad mes važiuojam namo.

Privažiavome jų ūkį netoli Vilkaviškio. Buvo sutemę, tai negalėjome daug ko matyti. Aš paklausiau tetos Onos, ar mes galėtume rytoj pamatyti ūkį.

— Žinoma, — pasakė teta Ona. — Jūs galite pasilikti ilgiau, aš manau, kad jums čia patiks.

Rytą atsikėliau labai anksti, nes girdėjau daug triukšmo.

— Kas atsitiko? — paklausiau dar pusiau užsimerkusi. — Kodėl visi atsikėlė taip anksti atostogų metu? Pažiūrėjau į laikrodį, jis rodė ketvirtą valandą.

— Mes visada keliamės anksti, — pasakė Dalia. — Mums reikia atlikti daug darbų. Ar tu negirdėjai mūsų gaidžio giedant?

— Negirdėjau, — atsakiau.

— Ar tu nori jį pamatyti? Ateik! Štai mūsų gaidys Kukas. Jis labai didelis ir gražus bei draugiškas. Jis man vieną kartą labai garsiai suriko (užgiedojo).

Kristina Vaškytė,
Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokinė

(Bus daugiau)

DAINAVOS PRADŽIA

Sporto aikštė

Kartą mokinys paklausė mokytoją, kaip atsirado sporto aikštė? „Aš tau papasakosiu", — atsiliepė mokytojas.

Vieną kartą milžinas atkeliavo į būsimąją Dainavą. Jam patiko, nes buvo graži gamta. Jis netyčia papylė smalą, įbedė stulpus į žemę ir uždėjo plastikos gabalą. Tada sulankstė drabužių pakabas ir uždėjo žvejų tinklą.

Mokytojas gerai paaiškino. Taip tikrai ir buvo.

Saulius Kliorys

Pušynas

Vienais metais Dainavos stovyklon atėjo bloga laumė. Ji visus vaikus norėjo sunaikinti. Kadangi buvo daug vaikų, tad vienintelis būdas buvo burtai. Ji nutarė visus vaikus užburti, juos pakeisti varlėmis. Taip padaryti neturėjo patyrimo, todėl pakeitė vaikus į pušų sėklas. Kur šiandien yra pušynas, ji pasistatė sau namą. Ji ten gyveno dvejus metus. Vieną dieną pradėjo augti šimtai pušų. Jos augo visur. Viena pušis išdygo apačioje jos namo ir iškėlė ją su namu į padangę. Ji ten pasiliks visą gyvenimą ir verks. Jos ašaros virsta lietumi. Tos pušys buvo užburti vaikai. Jie džiaugėsi, kad raganos nebebuvo, todėl nutarė būti pušimis visą gyvenimą ir niekada nepalikti Dainavos. Taip mes ir turime pušyną.

Simas Laniauskas

Spyglys

Vieną dieną atvyko milžinas, paslydo ir parvirto. Virsdamas žemėje pramušė didelę duobę. Tada jis pasiėmė savo butelį ir norėjo atsigerti. Indas išslydo iš jo rankų ir visas vanduo išbėgo į tą duobę. Taip atsirado Spyglys.

Paulius Rukšėnas

Visi 3 būrelio stovyklautojai. (Dainavos Pasakų pilies laikraštėlis, 1994 JAS stovykla.)

VILKAS IR AVIS

Prisirijęs (paėdęs) vilkas pamatė ėriuką, išsitiesusį ant žemės. Supratęs, kad avinėlis iš baimės parpuolė, priėjo prie jo ir ėmė drąsinti, žadėdamas paleisti, jeigu pasakysiąs trejetą teisybės žodžių. Ėriukas prakalbėjęs pirmiausia pasakė, kad jis nenorėjęs susitikti su vilku; antra, jeigu jau sutiko, tai norėtų, kad tas būtų aklas; ir pagaliau jis sušuko:

— Žūkite baisia mirtimi, visi vilkai, nes, nieko pikto iš mūsų nepatyrę, mus puolate!

Vilkas pripažino, kad ėriuko žodžiai teisingi, ir jį paleido.

Pasakėčia rodo, kad dažnai net priešams teisybė turi galios.

Ezopas

ŠIS BEI TAS

Po pamokų mokykloje, prilipo pilnas autobusas mokinių. Visi užėmė sėdimąsias vietas. Vienoje stotyje įlipo senutė, bet nė vienas mokinys neatsistojo ir neužleido sėdimos vietos senutei. Vienas stovįs keliautojas garsiai pasakė:

— Kaip jums negėda! Tokie jauni, o neužleidžiate vietos senutei!

Senutė jam atsakė:

— Tegu sėdi. Prisistovės, kai pasens!

LAIŠKAS JĖZUI

Mano Jėzau,

Aš įžeidžiu Tave ir todėl noriu atsiprašyti. Aš pati matau, Jėzau, kad Tu mane valdai, todėl nenoriu bėgti į blogį. Tu tiek gero padarai žmonėms, bet ne visi Tavimi tiki. Kai kurie žmonės galvoja, kad Tavęs nėra. Aš žinau, kad tada Tau širdį skauda, bet gal gerų žmonių maldomis Tu džiaugiesi. Ačiū Tau už tai, kad man padedi paruošti pamokas, kad galiu geriau skaityti ir rašyti. Dėkinga, kad padedi man išvengti nelaimių, gelbsti žmones nuo blogio.

Dabar Lietuvoje 70% žmonių pasitiki bažnyčia, bet ne Seimu, ne policija, ne prezidentu. Jeigu žmonės pasitiki bažnyčia, tai pasitiki savimi, nes žmogų valdo Jėzus.

Vieną kartą pati savo akimis mačiau, kaip pagyvenusios moterys išėjo iš bažnyčios ir įlipo į autobusą, kuriame važiavo ligota stora moteris. Jos juokdamosios tarė jai: „Netilpsi į kėdę, nes per daug stora". Moteris kuo ramiausiai atsakė: „Įtilpau"... Ta moteris turbūt buvo gera. Kitos moterys turbūt galvojo, kad jei pasimeldei, gali daryti ką nori, nes Jėzus atleis. Tačiau tai ne tiesa. Jėzau, Tu viską matai, kas darosi pasaulyje, bet kurioje šalyje.

Aš stengsiuos būti gera, melsiuos, kad mažiau būtų blogio pasaulyje ir viešpatautų taika.

Rasa Juodvalkytė,
6a klasės mokinė, Kaunas

PRAĖJUSIOS SAVAITĖS UŽDAVINIŲ ATSAKYMAI

1. Ta data svarbi aviacijos istorijoje, nes Orville ir Wilbur Wright pirmieji, ilgų pastangų dėka, pagamintame motoriniame lėktuve pakilo į orą ties Kitty Hawk, N. Carolina valstijoje, JAV. 2. Ugnis, žuvis, mėnulis. 3. Dūmai! 4. Kiniečiai rožes augino nuo neatmenamų laikų. Rožės randamos egiptiečių karstuose. Jas mini graikų mitologija. Į Britaniją rožę atvežti galėjo romėnai iš savo imperijos rytinių kraštų. Į Europą iš Persijos rožę atvežė arabai, maždaug 7 šimtmetyje. (E. Brit. 19-621, Chicago, 1968; L.E. 26-31). 5. Skruzdės didumo maži vabalėliai termitai Kenijoje statosi sau namus „dangoraižius", kurie siekia 26 pėdas (8 m) aukščio ir yra kelių pėdų storumo. (Reader's Digest, „Did you know", p. 110. London, 1990).

PAGALVOK

1. Kuris savaitinis ir kuris mėnesinis Amerikoje ledžiamas žurnalas, turi didžiausią tiražą (daugiausia skaitytojų) visame pasaulyje? **2.** Stovi medis su dvylika šakų, ant kiekvienos šakos po keturis lizdus, kiekviename lizde po šešis vaikelius ir septinta motina. **3.** Tu, tėve, būk ir supūk, o aš eisiu ant kalno pažiūrėti, ar aukštai saulė. **4.** Laidojant garsų teniso žaidėją Vitą Gerulaitį, ką jo sesuo Rūta įdėjo savo broliui į karstą? **5.** Čia matome tris žodžius, kurie sudaro du sakinius arba dvi skirtingas sakinių reikšmes: „Sušaudyti negalima paleisti!" Kur čia dėti tašką arba kablelį, kad bausmė žmogui būtų įvykdyta? Kur dėti tašką arba kablelį, kad žmogaus gyvybė būtų išgelbėta? Du paskutiniai uždaviniai gauti iš **kun. dr. E. Gerulio.**